

Razgled po svetu.

Avstrija.

Iz Tirolske in Štajerske se poč- roča o smeženih plazovih, ki groze življenju in premoženju v bližini Alp nahajajočih se prebivalcev. Sneži še vedno in vode vidoma rastejo. Snežni plazovi in rasto- ča voda so napravili veliko škodo po vseh pokrajinah. Nevarnost je velika in ljudstvo se zbežano u- mika na varnejše kraje.

Bokštanska dolina je vsa pod smeženim plazom, ki je s tako na- glostjo pridrvel, da je hiše, ska- lovje in cele kose gozdovja s se- boj prinesel v dolino. Do sedaj še ni znano koliko ljudi je pone- srečenih in škoda se še ni prece- nila.

Berlin, 1. marca. Grof Aehren- thal, avstrijsko-ogrski minister za zunanje zadeve se je zadržal več dni v Berlinu na obisku dr- žavnega kancelarja Dra pl. Beth- man Hollweg in državnega taj- nika barona Schoen. Vsi trije so popolnoma sporazumni na inter- nacionalnem položaju in pred vsem govorilo se je o bodoči pri- jateljski zvezi obeh monarhij. — Nadalje obisk grofa Aehrenthala se občno tolmači, da ta obisk ka- že, da Nemčija in Avstrija hlepe po tem, da se obvaruje status quo na Balkanu.

Nemčija.

Pri ožji volitvi v šestem koln- škem okrožju med centrom kan- didatom sodnim svetnikom Mar- xom in socijalnim demokratom, pisateljem Drom Erdman je bil zvoljen Marx, kakor se je tudi pričakovalo.

Pri tej volitvi je dobil Marx 20,367 glasov. Dr. Erdman 10,927 liberalce Falk 8461 in krščanska, socialni riboven Hornmann pa samo 1124. Noben kandidat pa ni imel potrebno absolutno večino.

Rusija.

Rusija se pripravlja za pretečo vojsko na iztoku in bo gradila novo bojno ladjeve za kar bo po- trošila 300 milijonov dolarjev. Ta ruska aktivnost je rezultat ameriškega zanimanja za stvari na iz- toku, ki ji ni mar niso. Državni tajnik Knox je, zanašajoč se na pomoč Velike Britanije, ki ga je v zadnjem trenutku pustila na cedilu, poslal note za nevturaliza- cijo kitajskih železnic. Ta nastop Združenih držav ne ugaja ne Ru- som in ne Japoncem in vest kroži, da ste se Ruska in Japonska vla- da tozadevno sporazumeli in skle- nili prijateljstvo, ker ako bi se Knoxova namerava uresničila po- tem zgubiti obe vevlasti kontro- lo in ves interes na Kitajskem.

Združene države so dovolile gradnjo največje bojne ladje na morju, ki bo stala 18 milijonov dolarjev. To je dalo Rusiji tudi povod, da nemudoma zgradi novo bojno ladjeve za varstvo svojih iztočnih interesov.

To je proketo drag špas. Ko bi se Zdr. države kakor tudi reakci- jonarna Rusija brigale za svoje notranje zadeve toliko kot se bri- gajo za interese svojih kapitalis- tov, ki iščejo drugega sveta za iz- korišcanje, bi bilo vse drugače kot je.

Francija.

Delavski položaj po celi Fran- ciji je zelo slab. Svet je brez dela vse povsod, posebno pa še po več- jih mestih. Največ bede tupa del- avstvo v Parizu vsled brezdelice. V Ivry je mestni župan dal pre- šteti ljudstvo in pri tem štetju se je dognalo, da je 11,260 delavcev brez dela.

V Nimes se vrši sedmo-letno zborovanje Združenih francoskih socialistov, katerega se je vdele- žilo 220 delegatov s 336 mandati.

Iz Valte vasi pri Novem mestu se nam poroča da je umrla obče priljubljena M. Duller, soproga g. Franca Duller, ki ima tri v Chicagi štiri brate, Antona, Iva- na, Josipa in Alojza Duller. Um- rla zapušča šest otrok: najsta- rejši je 16 let in najmlajši 1 leto. N. v. m. p.

Kitajska.

Amoy, 28. febr. — V Pinghah- sien v južnem Fokion se je poja- vila antidemistična agitacija in 1000 vladnih vojakov okupira o- menjeno okrožje. Med uporniki, ki so se pomaknili v hribovje, in vojaštvom je prišlo do malih spo- padov. Zgube na obeh straneh so male.

Cuba.

Cubanski predsednik Gomez je pomilostil urednika Estinoz in Garrido, ki sta bila zaprta zaradi razaljenja predsednika Estinoz je takoj poslal Gomezu manifest za- morske stranke, izjavljajoč, da se zamoreci ne bodo uklonili niče- mar kar bi znalo ovirati njihovo politično organizacijo. Urednik Garrido pa izjavlja v svojem u- redniškem članku, da svoboda tiska stoji nad predsedniki in kon- gresi.

Tolstoj pred sodiščem.

Moskva, 27. febr. V sodišču v Tula se je večeraj nudi ganljiv prizor. Na zatožni klopi so bili kmetje iz Tolstojevke okolice za- radi napada postiljona, za kateri prestopke zakon prepisuje par let težke ječe. Ko se je obravna- va pričela prišel je v sodno dvo- rano grof Tolstoj, ki je vedel, da za tožbo ni nobenih pravih doka- zov in podlage. Mirno se je vsel na klop med poslušalci. Sodnik Goldenblatt je pozdravil starčka, kar je povzročilo nenavadno raz- burjenost. Državni pravnik ni nastopil kot se je sprva pričako- val in sodnik je oprostil kmetu. Tolstoj se je na to dvignil in re- kel sodniku: "Srčna hvala vam, pokazali ste nam kakor tudi pra- vici bratsko delo." Množica kmeto- v se je zunaj zbrala in priredila veliko ovacijo v počast grofa Tolstoja.

Kam gre ljudski denar?

V žepe velikih tatov, odgovar- ja "Appeal to Reason". Ta ted- nik je nedavno podal zanimiva dokazila koliko milijonov dolar-jev se je pokrilo iz vladne bla- gajne v teku petdesetih let. Tu- kaj citiramo samo nekatere, s pripombo, da spodaj omenjene številke kažejo svote, katere so bile sistematično izmaknjene iz blagajne:

Dolg pacifičnih že- leznice	\$ 70,000,000
Primanjkljaj šestih poročil	93,000,000
Drugi primanjkljaji v blagajni	331,409,634
Zgubljene obveznice (1. 1869)	400,000,000
Obveznice (1. 1879) zginile	1,720,677
Graft na penzijah	12,000,000
Izbrisane (po golju- fiji) obveznice	230,000,000
Pacifie Railroad tativna	58,638,320
Obveznice zginile	1,387,969,962
Skup	\$2,584,838,583

Kam je šel ta denar; kedo je ukradl te obveznice? Ali se še ču- diti, da so nekateri ljudje kar čez noč postali milijonarji. Pred 25 leti bi lahko preštel vse miljar- narje na prste. Skusi jih prešteti sedaj. Politika se izplača, ker nese.

KNJIŽEVNOST.

"Narodni Mučeniki". Zaloigra slovensko-zgodovinskih septem- berških dni 1. 1908 v Ljubljani 3 dejanja s pred- in poigro. Spisal Cerkljanski. Ti Narodni Mučeniki so bili prvič igrani v Milwaukee, Wis. z velikim moralnim in gmo- tnim uspehom in na željo občin- stva je avtor dal natisniti to igro v obliki knjige. Vsebina je po- ljubna in pisana v prostem, do- mačem jeziku, zelo pripravna za naše navadno ljudstvo. Vsak na- rodnjak bi moral imeti en iztis, da vsaj čita na kak nečuten na- čin so nemškutarji napadli naš mili slovenski narod.

Cena 20c za snopič in se naroči: Založništvo, 229 — 1. Ave., Mil- waukee, Wis.

Iz delavskih krogov.

GOMPERS IN PARLAMENT.

Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, strogo obsoja sodniške prepove- di, kakor tudi sedaj tozadevni predlog v postavodajnici v Wash- ingtonu, katerega je predložil g. Wickersham minister ali višji dr- žavni pravnik.

Čuden nadzor človeka, kateri je vodja tri milijonov organiziranih delavcev, večina volilcev, posta- vati okoli odborovih sob, iskajoč priložnosti da bi protestiral proti gori omenjenemu predlogu. V vsaki drugi državi, kjer je toliko delavcev organiziranih bi njih vodja govoril v zbornici pred po- stavodajalci. Kadar koli imajo de- lavci v Nemčiji oporekati kakemu stavljenemu predlogu, vidimo njih vodjo Karol Legien, ki zavze- ma pri delavcih v Nemčiji isto mesto, kot Gompers tu v Ameriki, na svojem mestu v poslanski zbor- nici parlamenta, ter ne maleduje nobenega posameznika, ki bi naj v zbornici pred kakemu stavlje- nemu predlogu zanj protestiral, kakor dela uprav sedaj to, in je vedno tako delal Mr. Gompers. Legien zavzame govorniški pro- stor v Nemškem Reichstag sam, in kar on tam reče tudi podpira s svojim glasom in glasovi drugih mož, ki so bili izvoljeni v postavo- dajstvo od delavcev. Kadar hočejo delavci na Angleškem protesta- rati in pobijati kakršnokoli pro- ti njim naperjeno postavo, ne po- šljejo oni svojega odbora in svoje uradnike pred vrata parlamenta, kjer naj bi prosili milosti. Oni jih pošljejo SKOZ vrata v parlament na GOVORNIŠKI PROSTOR PRED POSLANCE. Tam govorijo s učinkom, ter volijo za kar gotovijo.

Sodniških prepovedi (injunc- tions) nimajo ne v Nemčiji in ne v Angliji. Gompers se roga, češ, ako se na želje in zahteve delavcev ne bo oziralo in vpoštevalo, potem na- stane kmalo bolj radikalno giban- je med delavstvom v tej deželi. Na to se zopet, kakemu poročeval- cu izrazi, da se bo, delavstvo sa- mostojno oprijelo politika, ter po- tem kaznovalo neprijatelje in po- plačalo prijatelje. Vbogo delav- stvo poleg takega voditelja — humbergarja. Gompers pa išče pri- jateljev v strankah, katere so od- govorne za vsa grozodejstva o ka- terih se pritožuje in pretaka kro- kodilove solze — na videz.

Štrajk v Philadelphiji

še ni končan. Železničarska unija je še vedno na štrajku in če se isti tekom tega tedna ne poravna bo napovedan generalni štrajk. Rapid Transit Companija ima se- daj nekaj nad 5000 stavkokaz- cev, katere so nabrali agenti po vseh večjih mestih. Skabi, kakor se poroča zapuščajo nevarno delo in se pridružujejo unijcem. Trgovina in promet je popolnoma mrtev in zato so trgovci na skup- nem shodu sklenili, da pošljejo odbor dveh mož k ravnateljstvu Rapid Transit družbe ter jih pri- govarja za poravnanje štrajka. Trgovci so spoznali, da ako se ne- kaj hitro ne vkrene, bo prav go- tovo prišlo do splošne stavke. — Štrajkarji se vedejo dostojno.

V Schwabovih krampjih.

Iz Bethlehem, Pa., prihajajo nečuvane vesti o trpinčenju štraj- kujočih delavcev. Schwab se ne vda delavskim zahtevam, temveč je od vsih krajev začel dovažati skabe. Do sedaj je 200 skabov v jeklarni. Tudi katoliški duhovni so na Schwabovi strani ter s pe- klom in hudicem groze delavcem, ako ne opuste štrajka. Clarence Darrow, sloviti odvetnik iz Chi- cagoe ki je zastopal Moyerja, Hay- wooda in Pettibona je odpoval na lice mesta, da prosekutira vla- do, ki je po svojih kozakih ubila štrajkara Lamba. 9000 delavcev štrajka.

Ne pozabite ponoviti naročnine!

ZVEZNI SODNIK PETER S. GROSSCUP IN "APPEAL TO REASON".

Socialistični tednik "Appeal to Reason", ki izhaja v Girard, Kas. in katerega uredjeje Fred D. War- ren je za celo dobo po vrsti in v vsaki številki objavil zanimive podatke o zveznem sodniku Petru S. Grosscup iz Chicage. Neprista- na razkritja, o katerih do sedaj splošno ljudstvo ni vedelo so po- stala predmet občenega pogovora in celo meščansko časopisje se je začelo s to škandalozno afero pe- čati. Nam nikakor ni mogoče po- dati tu vsa razkritja, katere je publiciral "Appeal to Reason" o zveznem sodniku Grosscupu, po- damo pa tu le uredniški članek, tiskan v Scrips-McKae Leage čas- nikih, katerih število presega čez 20, z dne 11. febr. 1910:

V teku zadnjega meseca je več kot pol milijona Ameriških držav- ljanov čitalo grozno povest, priob- čeno o sodniku Petru S. Gross- cupu. Ta objava rastavi vrsto ob- tožb doli od vsakega škandala (ko je hotel sodnik Grosscup, še kot dijak s silo izvabiti ljubezec (?) nekega dekleta) do dokumentov (do sedaj še ne objavljenih) v ar- hivi vladne Zdr. držav.

Te obtožbe, obsegajoče nespo- dobnost obnašanje za moža kot i sodnika, so alj resnične ali pa laž- njive. Sodnik Grosscup, v kolikor se je dalo zvedeti, ni storil niti koraka v tem slučaju. Vlada v Washingtonu ni še ničesar storila. Državni okrožni pravnik kakor tudi zvezna velika porota še tudi nista ničesar v tem oziru storila.

Ni še zadostno, da se samo re- če, da ta objava je zagledala dan v socialističnem časopisu in glav- na točka je to, da stvar se je pov- sod objavila in da se je tako na- glo razširila, da je postala pred- met javne govornice. Mi vramemo v svobodo tiska in najprimernej- ša pot za pridobitev iste je kazen za zlorabo te prostosti. Če socia- listični časnik ni resnice pisal, če je razžalil zveznega sodnika, po- tem se naj proti istemu postopa kot zakoni predpisujejo.

Ako pa vsi križem roke drže in molče na obtožbe, potem so pa sodnik sam in merodajni vladni krogi več krivi kot pa socialistič- ni urednik, da se je ta napad na sodišče vprizoril. Ker ako se do- tične objave z dokazi ne ovrežejo in pisca kazni, sodnik Grosscup ne bi smel niti ene ure več sedeti na klopi zveznega sodišča.

Tako pišejo že meščanski ured- niki o tej zloglasni aferi. Kar je Appeal to Reason do sedaj pisal o sodniku Grosscupu ni nič z doka- zi ovrženega in ljudstvo je mne- nja, da urednik dotičnega lista ima za seboj dobro zalogo doka- zov, katere bi porabil za slučaj, da se bi skušalo njegove trditve ovreči.

Saj je bilo že zadnji čas.

da je mesto nastopilo proti Chicage City Railway Co., ker ista do- pust, da so poudične kare, ki vozi- jo med Chicage in Sq. Chicago, S. Deering, in Windsor Park v ta- kem gradem, nesnažnem, in nezdra- vem stanju, tako da se občinstvo kar ni upalo več voziti v teh ka- rah, kaj še le vsesti na umazane sedeže oziroma klopi. To bo men- da pomagalo, da dobe nove kare, ki bodo imele saj okrogla in ne oglatla kolesa.

Naš prvi denar.

Prvi denar Zdr. držav je bil del- an v letu 1786, toda na mesto, da bi bila na novcu slika diplomatov je bila vdelana slika "Svobode". Razni nabiraleci starega denarja imajo kovan denar s sliko Wash- ingtona. Denar so začeli kovati v letu 1798 in "half dime" je bil prvi razpečan med ljudstvom. Prvi dimeš sedajne veljave so bili kovani na Francoskem pretoplje- ni iz srebrnine odličnih ameriških rodbin. Te dimeš se imenuje "Martha Washington's dimeš", ker slika "Svobode" je povzeta iz slike soproge prvega predsedni- ka Združenih držav.

Razne novice.

GLEDE NASELNIKOV.

V državnem zboru v Washing- tonu pretresavajo nov predlog glede naseljevanja tujcev. Zas- topnik American Federation of Labor, Arthur E. Holder je toza- devnemu odboru čital resolucijo za resolucijo, v katerih so se ravne strokovne unije izrekle, da se naseljevanje inozemskega delavstva v Zdr. državah omeji. Tudi farmerji so proti naseljeva- nju inozemcev in kakor zgleba bo predlog postal postava. V do- tičnem predlogu so zavzete tudi točke glede kontrabantnega na- seljevanja Japoncev, Kitajcev in Koreancev. Zastopnik Hayes iz Californije in Burnett iz Alaba- me se zelo potegujeta, da se Mon- golce popolnoma izključi in za to sta podala tehtne vzroke in razne slučaje, ki pričajo, da ako se istih ne izključi, bo ves unio- zem na zapadu in jugu uničen, ob enem pa sta tudi dokazala, da je tudi vlada v nevarnosti v slu- čaju vojne s Japonci. Po Hayes- ovem konstatiranju je sedaj na Zapadu toliko Japoncev, ki so vsi na Japoncem doslužili voja- ško dolžnost, ter so še vedno ja- ponski vojaki, da v par dneh ima Japonska dvakrat toliko armado kot je naša, za slučaj vojske. V tem on vidi veliko nevarnost in pravi, da se mora nekaj storiti. Dne 6. marca se v Chicagi snide- jo zastopniki delavskih organiza- cij in farmerjev, da se tozadevno posvetujejo in svoj sklep odpo- šljejo na državni zbor.

Iz "G. N." pa povzamemo, da je šel iz New Yorka odbor 18 mož, med temi tudi urednik ome- njenega lista g. Victor Valjavec, v Washington D. C. s namenom, da tam protestujejo proti omeji- tvi priseljevanja belokožcev.

Neumnost.

Bivši governer Hoch iz Kan- sasa je v nedeljo večer v daljšem govoru rekel, da v teku desetih let bodejo Združene države popolnoma "suhe". Nadalje je re- kel, da predsednik Taft še ni po- stal popularen na zapadu in da tudi ne bo, ako se bo oklepal Aldrich-Canonove bande. Če pa se Taftu posreči razbiti trustee, te- daj pa bo postal mogoče ravno tako popularen, kot je bil Roose- velt.

Naše mnenje pa je, da dokler bode kaj Nemecev v Zdr. državah se bo vedno dobilo pive; kar se pa tiče Taftovega "trust busta- nja" pa vemo, da ne bo on niti enemu lasa skrivil. Gospod Taft pa je že sedaj tako popularen kot Roosevelt, če govorimo o intim- nem prijateljstvu s trusti, kate- rim grozi, da jih bo razbil.

Bodimo brez strahu!

Dr. William M. MacMillan, as- tronom na ehicaškem vseučelšišču trdi, da Halley-ev komet, s svojim 100 milijonov milj dolgim repom in nov komet, katerega opazuje- mo na zapadni strani, ki ima 80 milijonov dolg rep se ne bodeta trčila. Da se bi ta dva komet trčila je ravno tako možno, kot da bi dve bolhe, ena skakajoča po londonskih ulicah in druga pa po ehicaških, skupaj trčili, ali pa da bi križarka na atlantiškem morju zavozila v Union Pacifični vlak.

Halleyeva repatica potuje oko- li solnea od vzhoda proti zapadu, 54,000,000 milj stran, med tem ko novi komet kroži od zapada proti vzhodu v razdalji 3,500,000 milj. Če se bi slučajno ta dva komet trčila, videli bi edino lep nebesni prizor: nam zemljanom pa se ni treba bati nobene katastrofe, ker med tema dvema kometoma, ke- dar si bodeta najbližja eden dru- zemu bo mala razdalja petdeset in pol milijonov milj. Moč solnea bo držala ta dva komet v varni razdalji.

Za Primero sirote.

Prejeli smo do sedaj \$10.85. I- mena darovalcev priobčimo v prihodnji številki.

KAJ BO S SUGAR TRUSTOM?

Zastopnika Sabath in Campbell, zahtevata, da se v državnem zboru razpravlja o tatvini dveh milijonov dolarjev

Nedavno tega smo poročali, da so se odvetniki zvezne vlade pobo- tali s zastopniki National Sugar Refining Co., da slednja plača vladi \$600,000 za davke, ki znaša- jo svoto \$1,000,000 in kazen od \$1,000,000, to je skupaj \$2,000,000 ter ob enem pristavili, kako je Sugar trust goljufal vlado. Res- sramota bi bila, da bi se nepo- stavnemu trustu pustilo \$2,000,000 ljudskega denarja za bore \$600,000 in da bi se pustilo go- ljufje na miru.

Vse je mislilo, da bo pri tem o- stalo, toda gospodje vladni meša- tarji so se zaenkraj grdo zmotili. Demokrat Sabath, zastopnik za Illinois in republikanec Campbell iz Kansasa sta vložila kongresu resolucijo, v kateri zahtevati, da se cela zadeva od kongresa preišče in po zakonih postopa. Resolucija je v rokah strica Cannon.

Sedaj se nestrpno čaka kaj bo kongres tozadevno ukranil. Bo li Sugar trust moral plačati \$2,000,000, ali samo \$600,000? Najbrž pa da ne bo plačal niti centa, ker ka- kor se vidi in sodi iz Taftovega govora, ki ga je držal pred kong- resom pred dvema meseci, bo ce- la zadeva zaspala, ako se Sabath in Campbell za stvar energično ne potegneta. Taft je prošil kon- gres, da pusti stvar na miru, ker bi sicer znala škodovati možem "higher up", to je trustjanom.

Pri vsem: tem pa je značilno to, da je predsednik tega trusta, Ha- vemeyer, sam pritrldil, da trust ob času volitev podpira obe stranke in sicer v kateri državi vidi veči- no ene stranke, tisti da podpora. Točaj ima trust v kongresu kakor tudi v senatu svoje zastopnike, republikance in demokrate in prav gotovo pride tako daleč, da bodejo celo zadevo potlačili. Ljud- stvo oškodovali za milijone in ta- tovom in goljufom velikega kalib- ra pa dali zaupnico.

Mr. Sabath in Mr. Campbell se menda ne bodeta dala ugnati v kozji rog. Ako hočeta, da ju ljud- stvo, katero zastopata spoštuje in še v prihodnje voli naj ne odne- hata niti za palec od svojih zaht- ev. Državljanji pa, kateri so ju volili in tudi drugi pa naj jima pišejo, da vstrajata in zahtevata pravico in popolno odškodnino.

OPOZARJAM

g. Pogorelec trgovca s zlatnino, ki potuje po slovenskih naselbi- nah, da pusti svojo osebo enkrat za vselej na miru, ako noče, da se mu kaj poštenega ne pripeti.

M. V. Konda.

Opozarjamo

v imenu S. S. P. Zveze g. Pogorel- ca, trgovca s zlatnino, da pusti Zvezo in njena društva popolno- ma na miru, in istih ne obrekuje.

Odbor.

UMRL

je dne 20. februarja t. l. dva- najstletni

JOSIP ANTON KONDA

sin g. Antona Konda, v Potters- ville, Calif. in nečak solastnika "Glas Svobode", g. M. V. Konda. Blag mu spomin!

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošljamo:	
za \$ 10.35	50 kron,
za \$ 20.50	100 kron,
za \$ 41.00	200 kron,
za \$ 102.50	500 kron,
za \$ 204.50	1000 kron,
za \$ 1020.00	5000 kron,

Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja odbitka. Naše denarne pošiljave izplačuje c. kr. poš- to-m hranilni urad v 11. do 12. dne.

Denarje nam poslati je najpriične- je do \$25.00 v gotovini v priporočenem ali registriranem pismu, večje zneske ro Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.

FRANK SAKSER CO.

82 Cortland St. New York
6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio

VOHUN. * * * *

SPISAL J. F. COOPER.

Četrto poglavje.
(Nadaljevanje.)

Dolina, v kateri se je dvigal dvorec gospoda Hvartona, se je raztezala od severozahoda na jugozapad in hiša je ležala na njenem gornjem koncu.

Majhna vrzel med nasprotnimi hriboi in nizka obala je dovoljevala pogled na morje.

Vodovje, ki je še pred kratkim togotno butalo ob breg, se je polegalo zdaj v dolge, enakomerne valove, ki sledé viharju. Nekaj črnih pik je bilo razločiti tam, zdaj vidnih, zdaj zopet izginitih za valovi.

Nihče jih ni zapazil razun krošnjarja, ki je zdajci skočil na noge in kakor pribit vpiral pogled na vodo. Sladnjič je stopil k družbi, vrgel nemiren pogled na Harperja in rekel nato z resnim povdankom:

"Kraljeve čete so morale odriniti!"

"Zakaj mislite to?" je naglo vprašal stotnik Hvarton. "Dal Bog, da je res... potrebujem njih eskorto, da me spremi nazaj."

"Teh deset ribičkih čolnov ne bi prevlalo tako urno, da nimajo več veslačev nego po navadi."

"Morda —" je vzkljnil gospod Hvarton vznemirjen, "morda pa so to Amerikanci, ki se vračajo z otoka."

"Izgledajo kakor kraljevi," je rekel krošnjar pomenljivo.

"Ne vidim drugega nego temne lise," je opomnil stotnik.

Harvey se za te besede ni zmenil.

"Odrinili so pred nevihto — taborili ta dva dneva na otoku — konjenica je na poti — kmalu bodo imeli v bližini bitko."

Med tem ko je govoril to, je pogledaval krošnjar večkrat skrivaj in plaho na Harperja, ki pa ni kazal ni najmanjšega zanimanja za to, kaj se godi. Stal je sam, tiho ogledavajoč pokrajino.

Ko pa je krošnjar umolknil, se je Harper okrenil k staremu Hvartonu, češ, da mu opravi ne dopuščajo ostati tu še dalje časa; da hoče porabiti torej lepi večer in potovati naprej.

Krošnjarjev nemir je naraščal čudno, nerazumljivo. Njegovi pogledi so letali venomer na drugi konec doline, kakor da pričakuje od one strani kakoga dogodoka... Zdaj je pripeljal Cezar popotnikovega konja; krošnjar je usluženo nredil sedlo. Ko je bilo vse pripravljeno, se je Harper jel poslavljati. Pri Sari in njeni teti je napravil to z vljudnostjo finovzgojenega človeka; ko pa je prišla vrsta na Faniko, je obstal za hip in toplejši, pristranejši nego po navadi je bil njegov obraz.

Njegove oči so nemo ponavljale blagoslov, ki so ga izrekla davi njegova usta, in dekletova lica so žarela v globokejši rdečici, njeno srce je vtrpalo hitreje, ko se je poslavljaval od nje.

Gazdar in gost sta se ločila med običajnimi ljubeznivostmi. Ko pa je Harper stotniku Hvartonu podal roko, je opomnil z globoko resnobo:

"Korak, ki ste ga tvegali Vi, je sila nevaren in lahko Vam napkolje najneprijetnejših posledic. Ako se ima zgoditi to, tedaj utegne biti morda v moji moči, da dam hvalečnosti, ki sem jo dolžan Vaši rodbini, dejanskega izraza."

"Prepričan sem, gospod," mu je segel tu stari Hvarton v besedo, "da boste čuvali to, kar se Vam je razodelo pri slučajnem bivanju v moji hiši..."

Harper se je obrnil naglo k njemu in odgovoril z veliko nežnostjo:

"Jaz nisem zvedel ničesar v Vaši rodbini, gospod, kar bi mi ne bilo znano že popreje. A Vaš sin se lahko čuti zdaj bolj varnega nego doslej, ko vem jaz za njegovo navzočnost."

Še enkrat se je priklonil celi družbi, zasedel konja, ne rekši krošnjarju več nego na kratko "Hvala!", in izginiti kmalu za bližnjim gričem.

Krošnjarjevi pogledi so sledili jezdecu in še-le ko mu je izginit izpred oči, so se dvignile njegove prsi v dolge, globok vzhdi, kakor osvobodjene težkega bremena.

"Dolžnik sem Vaš, Harvey," je opomnil zdaj Hvarton, "za to-

bak, ki ste mi ga prinesli iz mesta."

"Če ni morda tako dober kakor prejšnji," je odvrnil krošnjar, "je vzrok ta, da je zdaj redko blago."

"Zelo dober je," je izjavil gospod Hvarton, "a pozabili ste, povedati ceno."

"Teško je določiti ceno — najbolj je, da prepustim to Vaši velikodušnosti."

Gospod Hvarton je vzel nekaj zlatov med prste in jih spustil v Harvey-ovo roko, ki se je pohlepno iztegnila ponje, požvenkljala preje z njimi in jih pogreznila nato v veliko usnjato možnjo, katero je nosil v nedrih.

Hip pozneje je stal poleg stotnika in ga vprašal hitro in odločno:

"Stotnik Hvarton, ali se povnete še noč?"

"Ne!" je rekel stotnik odločno in ljubeče pogledal sestri. "Ali hočete, gospod Breza, da zapustim tako prijetno družbo, kadar je mogoče, da se je ne bom radoval nikdar več?"

"Brat," je vzkljnila Fanika, "vsaka šala o taki stvari je kruta!"

"Jaz bi mislil," je mirno zopet pričel krošnjar, da se zdaj, ko je prenehala nevihta, yankeji lahko prično zopet gibati... Boljši bi bilo, stotnik Hvarton, da skrajšate svoj obisk!"

"O," je vzkljnil angleški častnik, "od teh fantalinov se lahko odkupim vsak trenutek s par zlati, če bi imel ravno naleteti nanje. Ne, ne, gospod Breza, ostanem do jutri!"

"Major André se ni mogel odkupiti z denarjem," je suho opomnil krošnjar.

Obe sestri sta se obrnili zdaj v skrbih k bratu in starejša je dejala:

"Sprejmi dober svet, brat; Harvey utegne imeti prav; njegovega mnenja v takih stvareh ne gre prezirati."

"Da," je to dostavila mlajša. "Če ti je gospod Breza pomagal, da si prišel sem, si dolžan svoji varnosti in naši sreči, dragi Henrik, da tudi gledé vrnitev poslušas njegov svet."

"Sam sem se spravil tu-sem in sam se lahko zopet spravim nazaj!" je ozvoljen odvrnil stotnik, "Breza ni imel za-me drugega dela, nego da mi je priskrbel masko in mi sporočil, če je zrak čist — in v poslednji točki ste se bili zmotili, gospod Breza!"

"Res je," je dejal krošnjar, "in vzrok več, da bi Vi morali odpotovati še danes. Potni list, ki sem Vam ga dal, velja samo za enkrat."

"Ali ne morete ponarediti še enega?"

Bleda krošnjarjeva lica so se pobarvala, a molčal je in povešal k tlom pogled.

Po majhnem odmoru je dostavil mladi mož z veliko odločnostjo:

"Ostanem čez noč še tukaj — naj se zgodi, kar se hoče."

"Stotnik Hvarton", mu je rekel zdaj krošnjar z močnim povdankom, "varujte se velikega Virginie s čudno močno brado. Koliko vem, Vam je za petami, in živa duša ne prevara njegovega očesa!"

"On naj se mene varuje!" je odgovoril Hvarton ošabno. "Vas pa, gospod Breza, oproščam sleherne nadaljne odgovornosti."

"Ali mi hočete dati to pismo?" je vprašal previdni krošnjar.

"Z veseljem!" se je zasmejal stotnik, "Cezar, pero sem, pa papir in črnilo, da morem napisati odpustnico za mojega zvestega spremljevalca Harvey-a Brezo, krošnjarja, in tako dalje in tako dalje!"

Cezar je prinesel pisalno orodje in stotnik je sestavil med veliko veselostjo zaželjeno listino v njemu lastnih izražih. Krošnjar je vzel papir, vrgel nanj nagel pogled in ga spravil skrbno v nedrije, kjer je hranil možnjo za denar, pozdravil rodbino in šel, kakor je bil prišel.

Malo hipov pozneje so ga vdeli vstopiti v njegovo preprosto kočjo.

Ko so Hvartonovi seli k večerji, se je stotnik po mirnejšem

predarku pa le premislil. Poklical je Cezarja in mu naročil, naj pripelje Harveya, da se še enkrat pogovorita. Kmalu pa se je vrnil zamorec z neprijetnim poročilom, da je to zdaj prepozno; da mu je naznanila Katra, da mora biti Harvey že bogve kako daleč na poti proti severu, ker se je, tik predno se je storila noč, odpravil od doma s svojo robo.

Stotniku ni preostajalo drugega nego potrpeti, da mu rano/jutro dā priliko za vrnitev po primerni poti.

"Ta Harvey Breza s svojimi skrivnostnimi pogledi in zagonetnimi namigavanji me vznemirja bolj nego maram priznati," je rekel Henrik svojima sestrama.

"Ne zapopadem, kako mu je mogoče v teh nemirnih časih potovati nenadlegovanemu po deželi," je opomnila teta Ivanka.

"Zakaj ga puste rebeli, da se jim tako lahko izmuzne vsaki-krat, je več nego morem odgovarjati," ji je odvrnil nečak. "A general bi ne dovolil, da skrivno kdo las na glavi tega človeka."

"Zares?" se je čudila Fanika. "Torej ga general pozna?"

"Menda."

"Kaj misliš, sin moj," je vprašal gospod Hvarton, "da si v nevarnosti, da te izda?"

"Ne," je dejal stotnik. "Mislim, da je v takih stvareh zvest in zanesljiv. Tudi ga mora nevarnost, ki bi jo prineslo bivanje v mestu njemu samemu, odvrniti od vsakega takega lopovstva."

"Jaz mislim," je dejala Fanika, "da ima Harvey svoje dobre strani. Skoz njegov značaj vsaj preseva nekaj takega."

"Lojalen je!" je vzkljnila Sara triumfujoče. "In to je v mojih očeh poglavitna vršina."

"Jaz pa se zelo bojim," se je zasmejal brat, "a je ljubezen do denarja pri njem močnejša nego ljubezen za svojega kralja."

"Če je temu tako," je pripomnil zdaj stari Hvarton, "potem ne moreš biti varen, dokler si v njegovi oblasti. Zakaj nobena ljubezen se ne more ustaviti zlati izkušnji, kadar je lakomnost temelj značaja."

"In vendar mora biti ena ljubezen, dragi oče, ki se ne uda nobni zamami. Ne res, Fanika?"

"Neumnost! Tukaj je tvoja luč, čas je iti spat."

Peto Poglavje.

Vsi člani Hvartonove rodbine so prebili to noč v precejšnji nemirnosti, zlasti pa sestri, ki sta komaj zatislili oko in prestrašeni vztrepetavali pri vsakem najmanjšem sumu. Ni čuda, če sta vstali zjutraj nespočiti in potrti.

Ko pa sta z okna spalnice vrgli hlasten pogled na vrt in bližnjo okolico, nista mogli zapaziti nič sumljivega. Nekoliko pomirjeni sta šli tedaj dol k zajutрку.

Stotnik se je prikazal še-le, ko je že vsa rodbina sedela pri kavu.

"Vidim zdaj, da sem napravil bolje, da sem si prihranil dobro postelj in dober zajutruk," je rekel veselo, "nego pa da bi se bil hodil zanašati na gostoljubnost tega slavnega voja kravarjev."

"Ako si mogel spati, tedaj si bil srečnejši od mene in Fanike. Midve sva smatrali sleherni glasček noči za klince vstaške vojske."

"No," je smeje odvrnil stotnik, "priznati moram, da tudi sam nisem bil čisto brez vseh skrbi... A kako je bilo s teboj, a?" se je obrnil hkratu k mlajši sestri, ki je bila očitno njegova ljubljenska. "Ali si slišala tudi ti vstaško godbo ali vsaj sanjala o njej?"

Deklica ga je pogledala ljubeče in odgovorila: "Ne... Kakor tudi ljubim svojo domovino, vendar bi mi bližanje naših čet ravno v tem trenutku napravilo velikih bridkosti."

Mladi Hvarton je stal zdaj pri oknu, ko je Cezar naenkrat z obrzom, ki je bil skoro bel, pridiral noter in brez sape zaklical:

"Tecite, master Enriko, tecite! Tukaj gre uporni konj."

"Teči?" je ponovil angleški častnik, vzravnavši se z vojaškim ponosom. "Ne, gospod Cezar, teči ni moj poklic!"

S temi besedami je šel odločno k durim, pomignil očetu in z njim vred pogledal ven.

Približno četrto ure daleč je bilo videti kakih petdeset dragoncev, bližajočih se v naglem diru. Poleg častnika, ki jih je vodil, je jahal mož v obleki naselnika, ka-žoč na krošnjarjevo kočjo. Nekaj

mož se je odločilo zdaj od krdela in galopiralo tjakaj.

Ko so dospeli do pota, ki je peljal v dolino, pa so zasukali konje proti severu. Hvartonovi, ki so v brezdni napetosti opazovali njih gibanje, so videli zdaj, da so vojaki, dospevi do Harveyeve hiše, napravili polukrog, takoda je bila kočja v hipu obkoljena od kakih dvanajst jezdecov.

Zdaj je skočilo par dragoncev s konja in izginito... Malo hipov pozneje pa so se zopet pokazali na dvorišču, s Katro v svoji sredi, in iz njenega silnega mahanja z rokami je bilo dosti jasno spoznati, da se ne gra za malenkostne stvari...

Ko so dospeli zdaj še ostali vojak tja, je sledil živahen pogovor s klepetavo gospodinjjo, nakaar je krenila četa z veliko naglico proti Hvartonovemu dvoru.

Tukaj ni bilo v zmedenosti dozdevaj nikomur palo v glavo, da bi bil poskrbel za stotnikovo skrivališče. Zdaj pa, ko je bila nevarnost tako nujna, je vse hitelo predlagati mu ta in oni kraj v hiši kakor varen kotiček.

A mladi mož je odklonil to kakor nedostojno njegovega značaja. Sploh je bilo prepozno, da bi pobegnul v šumo, ležečo zadaj za hišo. Vojaki bi ga v tem slučaju čisto gotovo zapazili in ga seveda tudi takoj dohiteli.

Sestri sta se trudili, da sta ga s tresočimi rokami zavili v prejšnjo njegovo masko; in bili sta jedva gotovi s tem, ko so že bili dragonci na trati in so v hipu tudi Hvartonov dvorec obkolili od vseh strani. Zdaj ni kazalo drugega nego udati se v predstojčo preiskavo, kolikor mogoče mirno.

Poveljnič konjenice je razjahal in se z nekoliko vojakov bližal vratom, ki jih je odpiral Cezar počasi in z obotavljanjem.

Teži korak vojakov je tako prestrašil nežne ženske, da so prebletele in trepetale.

Možak, čigar nenavadna velikost je pričala o nenavadni moči, je stopil zdaj v salo, pozdravil družino po vojaško, a s krotkostjo v pogledu, ki je bila v čudnem nasprotju z orjaško prikaznijo. Temni lasje so obkrožali v bujnih kodrih njegov obraz, od katerega pa je bilo videti komaj več nego velike oči, ker je neizmerna brada pokrivala njegova lica. Pogled je bil, kakor že rečeno, krotek in mil in glas možakarjev, dasi globok, vendar ni bil surov ali neprijeten.

Fanika se je upala pogledati ga s plahim pogledom in takoj spoznala v njem moža, pred katerim je bil posvaril Harvey njegovega brata, — lahko si je misliti, kakšen vtisk je napravilo to najo.

"Nimate vzroka biti v skrbih, drage dame," je dejal častnik s pogledom na blede obraze okoli sebe. "Moje opravilo tukaj se omejuje na nekoliko vprašanj... in ako mi gospoda na-nje odkritosrežno odgovori, tedaj se odstranim takoj."

"In kaka vprašanja so to, gospod?" je izpregovoril s težavo gospod Hvarton in vstal.

"Je-li bil med nevihto tuj človek tukaj v Vaši hiši?" je vprašal dragonec z glasom, ki je izražal globoko zanimanje, a ob enem tudi skrb.

"Ta gospod... ta gospod... nas razveseljuje s svojo družbo."

"Ta gospod?" je ponovil častnik, okrenivši se k stotniku Hvartonu, ga motril nekaj hipov in se potem nasmehljaj. Približal se mu je s komično resnostjo, se priklonil globoko in dostavil:

"Obžalujem, gospod, da ste se tako prehladili!"

"Jaz?" je vzkljnil stotnik začuden. "Jaz se nisem nič prehladil!"

"Ne? Mislim sem tako, ker pokrivate svoje lepe črne kodre s to grdo lasuljo. Ako sem se zmotil, potem oprostite!"

Stari Hvarton je zastokal glasno, dame pa, ki niso slutile, kako daleč je bil dragonec poučen o stvari, so se spogledale trepetaje.

Stotnik si je nehoté segel z roko na glavo in je spoznal zdaj, da sta sestri v naglici in strahu pustili razgaljen del njegovih pravih las.

Dalje prihodnjie.

VELIKANSKI DOBIČEK ZA 2c
ako pišete po cenik. Pravo grenko vino, kranjski brinjevec, tropinovec in osvobi "Sporty Gin", prodajam skoro polovico ceneje. — A Horwat, Joliet, Ill.

10.548

to je bila številka bolnika, kateri je bil zadnji v letu 1909 še sprejet v zdravljenje slavnega in znamenitega **Dr. J. E. THOMPSON-A**, glavnega zdravnika in ravnatelja Slovenskega Zdravišča v New Yorku. Ta ogromni broj v zdravljenje sprejetih in tudi po kratkem času popolnoma ozdravljenih bolnikov, nam zopet spričuje da je Dr. J. E. THOMPSONA iskušnost in zmožnost v zdravljenju vseh boleznij

Najbolša Garancija

za vsakega, kateri potrebuje uspešno in hitro zdravniško pomoč, ter želi v kratkem svojemu izgubljenemu zdravju nazaj zadobiti.

ROJAKI IN ROJAKINJE: Ne zgubite nade, ako Vas drugi zdravniki niso mogli ali Vas ne morejo ozdraviti: — zato torej če se počutite slabi in nemočni ter bolehate na še tako teški in nevarni bolezni, kakor:

reumatizmu,
kašlju,
naduhi,
prehlajenju,
sušici,
na pljučah,
na jetrah,
na ledicah,
na srcu,
na živcih,
na dušniku,
na vodenici,

DR. J. E. THOMPSON.

na želodcu,
na zlati žili,
na trakulji,
slabosti prebavnih organov,
slabokrvnosti na očeh,
v ušesih,
na lišaju,
na srbecini,
na prhutah,
na mazulih,

Kakor tudi tajnih moških in ženskih spolnih boleznij:

triperju, čankerju, sifilisu, izcurjenju moškega soka, nezmožnosti v spolnem občenu; — nadalje na belem toku, nerednem mesečnem čiščenju, na vnetju maternice, neplodovitosti, — tedaj se z zaupanjem obrnite za pomoč na slavnega in po vsem svetu radi njegove izkušnosti v zdravljenju dobro poznatega Dr. J. E. THOMPSONA ker ni je ni jedne

AKUTNE IN KRONIČNE BOLEZNI

katera bi ne bila njemu dobro in natanko spoznata in katere bi se on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti.

Zdravljenje vsih spolnih boleznij ostane strogo tajno.

PAZITE DOBRO KOMU poverite bolezen v zdravljenje. Vaša lastna korist je da ne odlašajte temuž takoj v materinem jeziku pišite za svet in zdravniško pomoč na SLOVENSKO ZDRAVIŠČE kateremu na čelu stoji slavni zdravnik:

DR. J. E. THOMPSON

342 W. 27th St.

New York, N. Y.

Zimski čas je za učenje

ANGLEŠČINE
brez učitelja

po navodilu:

Slovensko-angliške slovnice,
Slovensko-angliškega tolmača in
Angliško-slovenskega slovarja.

Knjiga v platno vezena stane \$1.00
in je dobiti pri

V. J. KUBELKA,

538 W. 145 St. New York, N. Y.
PIŠITE PO CENIK KNJIG!

Slovensko Narodno Samostojno Društvo
V RAVENSDALE, WASH.

USTANOVLJENO

25. aprila 1908 in inkorporirano
dne 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOSIP KOŽUH,
Taylor, Wash.

Tajnik: CIRIL ERMENC,
Box 9, Ravensdale, Wash.

Blagajnik: Mike Dernovšek,
Ravensdale, Wash.

Društvena seja vsako zadno nedeljo
v mesecu, ob 8. uri dopoldne v Georgetown
pri Frank Markus v prvem nadstropju

716 17 JEWELLED RAILROAD WATCH

Patentiran navjajnik,
za moške ali ženske 18K
SOLID GOLD filled z
lepo okrašenim dvojnimi
pokrovom, derži vedno
korektni čas, primerne
delovne na železnihah,
JAMČENA ZA 20 let
za prihodnjih 60 dni
pošljemo to uro na vsak
naslov po C. O. D. za
\$5.75 in vozne troške, na
pregled, in ako ni, kot
se tu reprezentira **NE**

PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko
plačaš \$35.00 za ravno takšno uro ako je kupiš od
domačega zlatarja. Posebno dobro 18K pozlačeno
verzično in prizvezek darujemo z vsako uro.

EXCELSIOR WATCHCO
505 ATHENÆUM B'LD'G, Chicago

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih
neopojnih pijač.

82-84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Rojakom Slovincem naznanjava,
da sva odpra

Gostilno "Slovenski Dom"
na

2236 So. Wood ceste
to je med Blue Island ulico in 22.
Mladič & Krampats.

Edward Pauch
gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

ODVETNIK PATENTI.
GARL STROVER

1009-140 Washington St. CHICAGO.
TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se
mirzel in gorak prigri-
zek. Pod vodstvom **Jos. S. Stastny**

650 Blue Island Ave.
deliká Dvorana za društvene in unijske seje, in
Fruga dvorana za koncerte, ženitve in zabave.

SALOON
z lepo urejenim keglščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča

ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

Hoerber pivo. Prost prigrižek
SLOVENSKA GOSTILNA

MARTIN NEMANICH
LASTNIK

Phone: Canal 80 22nd St & Lincoln
blizu slovenske cerkve

Pooblastila in prošnjé
na vojaške, sodnijske in vse druge oblasti v sta-
nem kraju izdel

Slovenska Svobodomisel. Podp. Zveza

Chicago,

Illinois.

Vstanovljena dne 1. septembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago.
 MATH GAISHEK, podpredsednik, Box 227 Nekomis, Ill.
 JOSIP IVANŠEK, tajnik; 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
 M. V. KONDA, zapisnikar; 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.
 IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis.

NADZORNIKI:

JOSIP BENKO, (predsednik), 11222 Fulton Ave., Pullman, Ill.
 JOS. WERSČAJ, Box 271, Grand Works, Ill.
 LOUIS SKUBIC, 2727 So. 42nd Ct., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

JAKOB ZAJC, (predsednik); Box 44, Winterquarters, Utah.
 ANTON DULLER, 2012 W. 25th St., Chicago, Ill.
 JOS. MATKO, Box 481, Claridge, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

A. H. SKUBIC, 2014 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
 JOS. FRITZ, 11422 Stevenson A., Pullman, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. B. J. DVORSKY, 1800 Fisk St., Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Ivanšek, 1517 S. 43rd Ave. Chicago, Ill. Denarne pošiljave pa na Ivan Kalan, 341 — 6th St. Milwaukee, Wis.

Uradno glasilo je "GLAS SVOBODE".

Seja vsak zadnji četrtek v mesecu.

IZVLEČEK REDNE SEJE GLAVNEGA ODBORA S. S. P. ZVEZE.

24. feb. t. l. se je vršila seja pod predsedstvom Anton Mladiča. Prisotni so bili: A. Mladič, J. Ivanšek, M. V. Konda, J. Benko, J. Verščaj, L. Skubic, A. Duller, A. H. Skubic, Ivan Mladič in novo izvoljeni pomožni odbornik dr. št. 19 v So. Chicagi, br. William Rus.

Poročilo dr. št. 2 v Claridge, Pa. o umrljem br. Vincenc Zor se vzame na znanje.

Dr. št. 15 v Granville, Ill. poroča, da je br. Ivan Žlindra najprevo za 60 dni od bolniške podpore suspendiral, in sicer s 2. jan. naprej. Ker pa na to ni hotel plačati asesmenta ga je direktno suspendiral od vsih podpor. Prečitano je bilo tudi pismo odvetnika od ravno tam, h kateremu se je Žlindra zatekel čes, da mu Zveza ni izplačala popolne podpore. Odvetniku se je po daljši debati sklenilo enkrat za vselej odgovoriti s primernim pojasnilom; društvu pa izreka glavni odbor zaupnico za točno delovanje in nadziranje svojih članov.

Br. tajnik predloži listine br. Frank Matkota član dr. št. 2 v Claridge, Pa. o izgubi enega očesa, s pristavkom, da so iste v redu, odbor je na to sklenil da se mu spleča svota \$75.00 na račun usmrtnine.

Dr. št. 16 v Clinton, Ind. poroča o br. Rudolf Cesaru, kateri je bil operiran na slepiču. Po prečitaniu vseh tozadevnih pisem, kakor tudi tozadevne paragrafe pravil se je odbor soglasno izjavil, da se mu odpravina ne izplača, ker imel je lastna sredstva, dobival ozir. dobiva pa tudi bolno podporo.

Dr. št. 20 v Cleveland, O. poroča o br. Jacob Hočevarju, ki je bil istotako operiran na slepiču. Brat Hočevar ni imel nobenih sredstev, za operacijo, za to je odbor dovolil, da se mu plača za operacijo \$75.00 kakor govore pravila, ter da ista svota zaračuni na usmrtnino.

Poročilo dr. št. 12 v Cumberland, Wyo. se vzame na znanje. Ravnokotako dr. št. 13 v Witt, Ill., kateremu pa naj tajnik odgovori, da dr. mora plačati pečat.

Bratu Ivan Torniču čl. dr. št. 27 v Forest City, Pa. se podpora izplača, kohitro bodoče listine v redu.

Poročilo dr. št. 41 v Ambridge, Pa. se je vzelo na znanje, kakor tudi ono dr. št. 24 v Milwaukee, Wis.

Na to se pregleda varščina br. Benkota in odobri.

Brat tajnik nadalje poroča, da je razposlal pravila na vsa društva.

Znaki so gotovi. Odbor je določil, da se računa za nje \$1.00 komad.

Glede bolniške podpore je odbor sklenil, da se plačuje po \$8.00 na teden, kadar se pa računa na črneve pa po \$1.15 (vzemimo n. pr. 10 dni tedaj se plača \$ 8 tolar

jev za en teden in po \$1.15 za ostale dneve.)

Brat predsednik predloži bančno knjžico od The Northern Trust Co. kamor se je vložilo \$2000.00 na obresti. Knjžica se je izročila v varstvo predsedniku gospodarskega odbora br. J. Benkotu.

[Nato so bili predloženi računi za tiskovine in račun br. A. H. Skubice, in seja se je zaključila ob 1/2 12 uri zvečer.

M. V. Konda, zapisnikar.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Št. 1 v Chicago, Ill.: M. V. Konda, preds., 1518 W. 20. st.; A. H. Skubic, taj., 2014 Blue Island Ave.; Josip Ivanšek, blag., 1517 S. 43. ave.; — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Mlakar, preds., Box 68; Ivan Battič, taj., Box 487; Lovrene Sturm, blag., Box 434. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: Franc Grošelj, preds.; Dan Badovina, taj.; A. Kuhar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 v Black Diamond, Wash.: Jos. Plavec, preds., Bx 644; Math Pečnik, taj., Box 4; A. Slapnik, blag., Box 630. — Seja 1. nedeljo v mesecu v prostorih br. A. Slapnika.

Št. 5 v Darragh, Pa.: Matija Kic, preds., Box 96; Ivan Renk, taj., Box 57; Josip Hauptman, blag., Box 140. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 v Winterquarters, Utah: Jakob Zajec, preds., Box 44; M. Krstnik, taj., Box 44; Ivan Mlakar, blag., Box 11. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 7 v Arona, Pa.: Alojs Laharne, preds., Box 156, Darragh, Pa.; Mihael Rajer, taj., Box 117; Andrej Štih, blag. Box 81. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 v McGuire, Colo.: V. Zupančič, preds., Walsenburg Gordon Mine; Frank Bergach, Walsenburg Gordon Mine, Colo.; Jakob Hribar, blag., Box 72, McGuire, Colo. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 v Leadville, Colo.: Anton Goršič, preds., A. V. S. Co.; Fran Jelenc, taj., Box 972; Josip Lanič, blag., Box 972. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 10 v Moon Run, Pa.: Karol Telban, preds., Box 132; Ivan Arhar, taj., Box 264; Franc Likovič, blag., Box 268. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Union dvorani ob 9. uri predpoldan.

Št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan Maček, preds., Box 667; Anton Ausec, taj., Box 158; Andrej Schaffernegger, blag., Box 408. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 12 v Cumberland, Wyo.: Ivan Jamšek, preds., Box 242; Josip Keshman, taj., Box 108; Franc Krek, blag., Box 108. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 13 v Witt, Ill.: Anton Učar, preds., Box 95; Ivan Repolnsky, taj., Box 317; Luka Dermovšek, blag., Box 208. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 v Yale, Kans.: Anton Rupar, preds., Box 65; Josip Alič, taj., R. R. No. 8, Pittsburg, Kans.; Franc Setina, blag., Box 127, Yale, Kans. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 15 v Granville, Ill.: Jakob Cesar, preds., Box 168; Peter Tomšič, taj., Box 14; Ivan Papeš, blag., Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v g. Ivana Papeš dvorani.

Št. 16 v Clinton, Ind.: Vincenc Verhovnik, preds., Box 569; Viktor Zupančič, taj., Box 17, R. R.; Rudolf Cesar, blag., Box 412. — Seja 1. nedeljo v mesecu ob 9. predpoldan.

Št. 17 v Aurora, Minn.: Ivan Rožane, preds., Box 148; Ivan Vidic, taj., Box 215; Josip Praznik, blag., Box 254. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 18 v Girard, Ohio: Andrej Videgar, preds., Box 403; Ivan Škof, tajnik, Box 11; Ivan Leskovec, blag., Box 428. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 19 v So. Chicago, Ill.: Jakob Tisol, preds., 11353 Fulton Ave.; William Rus, taj., 11316 Fulton Ave.; Ivan Levstik, blag., 11262 Stephenson Ave. Vsi v Pullman, Ill. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 20 v Cleveland, O.: August Kužnik, preds., 8323 Connecticut ave. S. E.; Jernej Urbas, tajnik, 1239 E. 60th str.; Valentin Kandoni, blag., 6103 Glass ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, v Knavsovi mali dvorani.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Ivan Zimmerman, preds.; Franc Levar, taj., Box 123; Valentin Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Josip Pušnar, preds., 725 N. Warman ave.; Franc Hruban, tajnik, 730 Haugh st.; Alojs Bučar, blag., 726 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, ob 2 uri popoldne v g. Pesefat dvorani na 717 N. Warman ave.

Št. 23 v Lemont Furnace, Pa.: P. Menart, preds.; Ivan Gregorčič, taj., Box 51; U. Rupar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 24 v Milwaukee, Wisc.: A. Bergant, preds., 257 — 1st ave.; Ferd. Glojek, taj., 477 Virginia st.; Franc Matjaš, blag., 195 Reed st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 25 v Reading, Pa.: Peter Kočevar, preds., 143 N. River st.; Franc Košmerl, taj., 428 Tulpehonken st.; Anton Košmerl, blag., 901 Sehnikle ave., Box 18. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 v Collinwood, O.: Ivan Potočar, preds., 5624 Elsinor st.; Ivan Aljančič, taj., 6321 Arcade st.; Jos. Kunčič, blag. — Seja 2. četrtke v mesecu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Jakob Trček, preds., Box 406; Fran Leben, taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše, preds., Box 14; Emil Tofant, tajnik, Box 183. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Škerbinc, preds., Box 7; Rudolf Gradisnik, taj., Box 48; Ignac Pugel, blag., Box 7. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 30 v Bishop, Pa.: Ivan Muzgelj, preds., Box 8; Paul Osebek, taj., Box 4; Andrej Renko, blag., Box 13. Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Josip Juraich, preds., Box 21; Franc Leustik, taj., Box 218; Ivan Koren, blag., Box 14. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 32 v Wenona, Ill.: Anton Žitnik, preds., Box 245; Anton Germ, taj., Box 93; Alojs Jaklič, blag., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33 v Livingston, Ill.: Matija Gorenc, preds., Box 132; Karol Izlakar, taj., Box 152; Albert Švajger, blag., Box 148. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu, v g. Černe in Zajec dvorani.

Št. 34 v Oregon, City, Oregon: Peter Kurnik, preds., Box 155; Ivan Kurnik, taj., Box 155; Fran Sajovic, blag., 131 — 18. & Main st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 v Crawford, Kans.: Alojs Korošec, preds., P. O. Girard, R. R. No. 4; Ivan Zager, taj., R. R. No. 4, Girard, Box 89, Crawford, Kans.; Anton Šraj, blag., P. O. Franklin, Box 3, Crawford, Kan. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36 v Springfield, Ill.: Martin Pekol, preds., 715 N. 14. st.; Alojs Pekol, taj., 1201 S. 17. st.;

Josip Grobelnik, blag., 1031 So. 15. st. — Seja 2. nedeljo v mesecu

Št. 37 v Blackburn, Pa.: Ivan Umek, preds.; Martin Škoda, taj., Box 82; Ivan Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 v Jenny Lind, Ark.: Jakob Lambrecht, preds., R. F. D. No. 3., Box 224, Ft. Smith, Ark.; Ivan Lovsha, taj., Box 131; Ivan Slapar, blag., Box 37. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Pozrl, preds., Box 3, Broadhead, Colo.; Anton Lah, taj., Box 15, Broadhead, Colo.; Josip Morgl, blag., Aguilar, Colo. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 40 v Salida, Colo.: N. Predovič, preds., Box 565; L. Novičič, taj., Box 260; Math Mautz, blag., Box 641. — Seja dne 17. v mesecu.

Št. 41 v Ambridge, Pa.: Franc Tomazič, preds., Box 141; Fred. Ognlin, taj., Box 70 Ambridge, Pa.; Andrej Umetič, blag., Box 263, Ambridge, Pa. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 42 v Red Lodge, Mont.: Anton Božič, preds., Box 32; Anton Kanelarič, taj., Box 32; Dragotin Grenko, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 v High Bridge, Iowa: Andrej Pelko, preds., P. O. Madrid, Iowa; Franc Lokner, taj., P. O. Madrid; Martin Supan, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44 v Virden, Ill.: Matevž Stermec, preds., Box 340, Virden, Ill.; Ivan Deželak, taj., Box 41, Girard, Ill.; Anton Stopar, blag., Box 231, Virden, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 45 v Baltic, Mich.: Karol Stopar, preds., Box 147, Baltic, Mich.; Franc Stempihar, taj., Box 264, So. Range, Mich.; Franc Lah, blag., Box 61, Baltic, Mich. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 46 v San Francisco, Calif.: Anton Serjak, preds., 1418 Vermont St.; Josip Rapuš, taj., 816 Hampshire St.; Franc Piškarn, blag., 816 Hampshire St. — Seja 2. nedeljo v mesecu ob 8 uri zvečer na 816 Hampshire St.

Št. 47 v Chicago, Ill.: Antonija Lesar, predsednica, 2727 S. 42nd Ct.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1517 S. 43rd Ave.; Marija Marentič, blagajnica, 4508 Ellis Ave.; vse v Chicago, Ill. — Seja se vrši drugo nečeljo v mesecu.

DRUŠTVAM S. S. P. Z. V. POJASNILO.

Opozarjam vse taj. S. S. P. Z. da blagovolite pošiljati Zdrav. spričevala novih članov, in dopise pravočasno, da prejmem do dne 20. v mesecu ker nova društva in člani se priobčijo v zadnji izdaji glasila v vsakem mesecu. Ako listine in poročila ne prejmem ob času, potem se odloži na drugi mesec. Pripomnim še, da znaki so gotovi in če društva iste žele mi naj uradniki blagovole naznaniti koliko komadov se naj odpošlje.

Denarne nakaznice se naj pošiljajo vedno in za vse stvari glav. blagajniku Ivan Kalan-u v Milwaukee, Wis. in ne na tajnika, ker tajnik ne sprejema denarja.

Tedaj ravnajte se po pravilnik!

Jos. Ivanšek, tajnik.

ČLANI ŠTEV 16 POZOR!

Opozarjam člane društva št. 16 S. S. P. Z. da se prihodnje seje polnoštevilno vdeležijo. Seja se vrši v nedeljo 6. marca ob 9. uri zjutraj v Jos. Gračarjevih prostorih v Clintonu, Ind.

Kdor izostane brez tehtnega vzroka bo kaznovan kot določeno.

Victor Zupančič, tajnik.

Spala je deset let.

Gospa A. Tannenholz iz Detroita se je po desetletnem melanholičnem spanju zopet prebudila in se počuti popolnoma zdravo in pri pameti. Stara je 50 let, zgleda pa celih deset let mlajša.

Pijte naše pivo!

The Konrad Schreier Co.

MALTSTERS

Najboljši "MALT" Sheboygan Wisc.

Slovensko-angleška slovnica, slovensko angleški tolmač in angleško-slovenski slovar za \$1.00 pri V. J. Kubelka, 538 W. 145th St., New York, N. Y.

Neuropin Želodečni Grenčec

je znašel J. B. Scheuer, v nemškem Jasniku na Moravskem. Avstrija v začetku zadnjega stoletja in ga postavil na ameriški trg v letu 1910. Vsakdo priznava, da isti je najboljši želodečni grenčec v eksistenci! Ta grenčec je napravljen iz izbranih zelišč in korenin, vsebuje občutljive medicinske snovi in je gotovo, zanesljivo zdravilo proti kislini v želodcu, zaprtju, želodečnem krču in grizavici. Priporoča se ga za preganjanje plinov iz drobja. Samo en poskus pokaže dobre lastnosti tega grenčeca.

J. B. SCHEUER CO.,

IZDELOVALEC

158 W. Kinzie St., Chicago, Illinois

GARANTIRAMO DA JE

SLOVANSKA KORONA

zdravilno grenka vinska TONIKA napravljena izključno le iz starega, čistega kalifornijskega vina.

Ista vsebuje najbolj pomagljive snovi za človeški sistem, deluje na črevesa in jetra. Vam da trdno spanje in vam ponovi Vaš potrt sistem lepše kot katerikoli drugo zdravilo.

Naročila na debelo za te, kakor tudi za žganje, likerje in vina se lahko pošiljajo na

Mohor MLADIČ GENERAL AGENT

158 W. Kinzie St. Chicago, Ill.

Izdelujemo obleke po meri iz čisto volnenih, domačih in importiranih tkanin.

Prodajamo gotove obleke za delavnik in praznik.

Imamo veliko zalogo trdih in mehkih klobukov.

V zalogi imamo vedno bogat izbor obuče in čevljev močnih za delo in elegantnih za praznik. Popolna zaloga sraje spodnjega perila, kravati itd. daje našim c. odjemalcem najokusnejšo zadovolnost. Največja zaloga vsakovrstnih hlač, finega izdelka in nizke cene.

Pridite, oglejte si i kupite!

PRVA SLOVENSKO-HRVATSKA TRGOVINA S OBLEKAMI

JURIJ MAMEK,

581 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Vsak slovenski delavec naj čita "GLAS SVOBODE"

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu: od 8.—10. ure predpoldne od 1.—3. ure popoldne in od 6.—8.30 ure večer. V lekarni P. Platt, 814 Ashland Ave.: od 4.—5. popoldne. Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih. DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličien zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

W. SZYMANSKI

TRGOVEC S RAZNOVRSTNIM POHISTVOM

624-628 Blue Island Avenue, Chicago

TELEFON CANAL 955

Moja trgovina pohištva je ena največjih na južno-zapadni strani mesta, kdorkoli pri meni kupi, jamčim da bo zadovoljen kot je bil vsak kdor je že pri meni kupil v zadnjih 22 letih od kar sem v tej trgovini in na istem prostoru.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

"Glas Svobode"
(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLYPublished by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreementPrvi svobodomiselní list za slovenski
narod v Ameriki.GLAS SVOBODE IZHAJA VSAKI PETEK
in veljaZA AMERIKO:
Za celo leto.....\$2.00
za pol leta.....\$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto.....\$2.50
za pol leta.....\$1.25NASLOV ZA DOPISE IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST. CHICAGO, ILL.Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznajo poleg NOVEGA tudi
STARI NASLOV.

REV. LAVRIČU.

V številki "Glas Svobode" z dne 18. febr. t. l. priobčilo je bivši urednik na šesti strani med "Dopisi", sledeč izviren dopis: Indianapolis, Ind.

Prej par leti se je priklatil v našo naselbino neki maziljenec, po milosti kranjske policije, da bi tukaj pasel brunne slovenske ovce za boga in rimske travante, da se jim niti v tujini ne iznevare njihovi nenastni bisagi?

Kot tak je bil tudi poverjenik družbe "Sv. Mohorja" v Celovecu ter nabral 45 članov, in gotovo ravno toliko dolarjev.

Toda udje "druž. Sv. Mohorja" po družih krajih, so dobili knjige že tri mesece od tega kar pa mi drugi zaman čakamo na nje: kakor židje na "odrešenika."

Kaj je z našimi knjigami, morda bi vedel povedati — rev. Josip Lavrič, župnik slov. cerkve v Newburgu pri Clevelandu (?). Ni hudiman da so naši dolarji posnemali svetopisemskega preroka Jona, ter mesto v Celovec — zlezli v ribiji, parčon farški trehuh iz kojega nebojo videli belega dne.

Pa bode ta brezverski svet še nadalje trdil, da se ne godijo več čudeži? Vraga ne!

Več Mohorjev.

Rev. Jos. Lavrič se je čutil prizadetega in nam pisal na "Special Delivery" pismo katero smo prejeli ravno v času, ko je bila že številka 8 v tisku, in se dobesedno glasi:

"Cleveland, O. febr. 22. 1910.
Dear Sir!

V zadnji številki Vašega lista se me od strani Mohorjanov iz Indianapolis-a po krivici napada, kakor da bi bil jaz denar za se prihranil. Da je to podlo obrekovanje, priča to, da imam jaz od družbe potrdilo, da je prejela denar in zapisnik. V koledarju so natisnjena imena naročnikov iz Indianapolis-a, kar bi se ne bilo zgodilo, če bi družba ne bila dobila denarja. Družba sama mi je pred nekaj dnevi pisala, da je poslala knjige. Če pa knjig še ni, tega nisem kriv jaz.

Ker se meni godi krivica, zato Vas prosim, da v prvi številki Vašega lista to obrekovanje prekličate. Ako tega ne storite, Vas naznamim poštnemu nadzorniku v Chicagu. Pustite me popolnoma v miru!

Jaz hočem imeti mir.
Z odl. sp.

Rev. Jos. Lavrič.

Gospod Lavrič, vi želite, da mi prekličemo kar se je o vas pisalo. Vprašamo vas pa, ali je uredništvo ali morda upravnštvo Glas Svobode o Vas pisalo? Menda ne! In če hočete, da mi stvar prekličemo morate popolnoma drugo taktiko zavzeti. Mi nismo nobeni otroci in se ne oplasiimo vsakega bavbav. Kedor je pisal o Vas in če se čutitega razaljenega, naj tudi prekliče, ako hoče. Sicer pa ne vemo na kak način se Vas po krivici napada oziroma da se vas podlo obrekneje. Gospod Lavrič, vi ste pobrali naročnino, za Mohorske knjige, kar sami v pismu priznavate, ali ni bila tedaj vaša dolžnost, da se tudi prepričate da so naročniki knjige tudi prejeli? Zakaj niste tega storili. Mohorjani se v dopisu jeze, da povsod drugod so knjige pred tremi meseci prijeli, le njihovih knjig ni. Ali niso tedaj tudi opravičeni javno vprašati, kaj je z njihovimi novci oziroma knjigami. Tega jim vendar vi ne bode zabranili. Sklicujete se, da imate potrdilo od družbe o pr-

jetem denarju in zapisniku. To je vse lepo gospod Lavrič, toda mi smo tako nevrjetni, da celo gospodom župnikom ne verujemo, dokler nam črno na belem ne dokažejo. Načalje pisete, da so v koledarju natisnjena imena naročnikov iz Indianapolis-a. Kaj nas to mar, sicer pa mi nimamo koledarja Mohorjeve družbe, da bi se o istem prepričali, istotako pa se ne morejo in niso mogli Mohorjani v Indianapolisu prepričati, da so njihova imena v koledarju, kar istega prejeli niso.

Da se Vam je baje krivica zgodila ni naša krivda, temveč vaša, ker se niste prepričali o pravem času, če so naročniki knjige dobili ali ne. Zato ne bomo mi tako dolgo ničesar prekleali, dokler ne pridete z dokazi, ki Vas opravičijo, pa makar nas stokrat demencirate poštnemu nadzorniku v Chicagu. Gospod Lavrič zapomnite si to, da poštni zakon je precej strog in kazen gotova. Poglejte svoje pismo in se prepričajte, ako se niste pregrešili zoper ono točko poštnege zakona, ki prepoveduje grožnje v svrhu pridobitve kajga smotra.

POLITIČNA ZAVEDNOST.

V zadnji številki "Glas Svobode" smo priobčili članek, "Politična zavednost", v katerem smo priobčili vprašanja in primerne odgovore našega naročnika, slovenskega farmarja. Ta tečen pa smo prejeli zopet eno pismo od slovenskega premogarja, ki je tudi polno inteligentnosti in kaže, da naš, v Ameriki bivajoči narod — slovenski proletarijat, ne gube dobre misli, ima dobre ideje, pred vsem pa kaže, da naše ljudstvo se je začelo zavedati. Ta illinoiški premogar piše med drugim: Večkrat sem opazil v Glas Svobodí in tudi raznih drugih delavskih časopisih, da pod socializmom bo delavec dobil popolno vrednost svojega produkta, nadalje da socializem je za skupno last vseh produktivnih sredstev, kar jaz seveda tolmačim na ta način: Vse stroje, mašinarijo, tovarne, premogokope, rudnike, železnice, pošto v obče vso industrijo bo lastovalo ljudstvo to je vlada. Nehote mi pa sedaj prihaja na misel sledeča stvar: V Zdr. državah je pošta pod vladnim nadzorstvom ter je last ljudstva. Po uradnih poročilih pa ima ta zavod ali recimo industrija vsako leto primankljaj. Kaj je temu vzrok? Ali nas ta fakt ne odvrača od tega, da bi vrjeli, da bi industrije uspešno napredovale pod socializmom? Prosim pojasnite mi to zadevo, ker še vedno dvomim, da bi res pod socializmom postale razmere boljše.

Ta poštni primankljaj vas ne sme vsaj tako daleč oplahiti, ker temu ni kriv socializem, ker pa se je v kapitalističnih časnih tako nezrelo o tem razmotiralo je potrebno, da celo zadevo nekoliko bolj natančno pregledamo. Razni trusti in kombinacije, ki po svojih meščanskih, klerikalnih in kapitalističnih listih, hočejo na vsak način odvrzati vso industrijo celega sveta v svojih rokah, za lasten dobiček, ki v teh listih nepravilno obsojajo socializem in težnje zavednega delavstva in unionizma. Kaj radi s prostom kažejo na pošto Združenih držav, češ, glejte ta je ljudska last, pod vladno kontrolo, pa ima vsako leto toliko milijonov zgnube; ta ljudski zavod ni popoln, ker je last ljudi in ker ni v rokah posameznih, neodvisnih družb, kakor je na primer telefon in brzjav. Ozrite se na dobičke telefon družb itd. To je vse prav in mi se tudi s tem strinjamo s kapitalisti ko trde, da poštni urad je še daleč stran od popolnosti, dostavimo pa, da poštni urad je ljudska last, toda istega se ne upravlja demokratično ter da najvišji in najboljše plačani uradniki v tem uradu najmanj delajo, vendar pa vkljub vsem defektom je ta urad mnogo boljši kot pa kateri drugi privatno lastovan sistem, ako primerjamo cenost in kakovost službe. Če čitamo letna finančna poročila tega urada pa opazimo, da isti ne napreduje ampak ima velike zgnube vsako leto in ko nam ne bi bile razmere znane in ko ne bi številke jasno govorile, bi se strinjali s kapitalisti, ki trde, da če bi pošta lastovala privatna družba, bi delala ogromne dobičke; tako se vidi, da sistem je slab, da vlada ni kos v upravljanju pošte.

Tako daleč dobro. Sedaj se pa prepričajmo kaj je vzrok deficita in kako bi se moglo uravnati, da bi bila pošta, kot državna institucija, dobičkonosen zavod.

Popolna ovržba prej imenovane trditve leži v tem, da vzrok primankljaja je "graft" železničnih družb, katerega izprašajo iz pošte vsako leto razni senatorji in poslanci, ki v državnem zboru zastopajo razna železnična družbe. Vlada Združenih držav plačuje železničarjem vsako leto \$4,800,000 samo za najemščino raznih poštnege vozov, ki prevažajo pošto. Poleg tega pa še plača železničarjem vsako leto \$46,000,000 za prevažanje pošte. Svota, katero plača vlada za dvoletno najemno vozov, bi zadostovala za nabavo lastnih vozov.

Ko je bil poštni proračunski predlog prišel v pretres v senatu, je senator La Follette iz države Wisconsin omenil glede najemne poštnege vozov sledeče: "Ta predlog za \$4,800,000 za letno najemščino vozov, daje železničarjem v deželi malenkostno, povprečno svoto po \$4,229 od kare. Ko sem bil poslanec v letu 1887 je raket generalni poštar Vilas glede tega, da namesto plačati najemno železničarjem za poštne vozove, bi bilo za vlado boljše, da zgradi lastne vozove. Štiri vozovi bi stali skupno \$17,500 in če k temu še prštejemo stroške za popravke in snajenje v znesku \$2500 tedaj lahko razvidite da rent za dve leti bi zadostoval za gradnjo lastnih vozov, kar se bi pokazalo, da v par letih, se bi stroški zdatno znižali in deficita ne bi imeli. Poštni oddelek bi na ta način samo pri rentu prihranil vsako leto najmanj dva milijona dolarjev.

Nadalje omeniti moramo, da železnice, ki prevažajo pošto Zdr. držav dobe plačano od teže in vsled tega je toliko deficit. Zakaj pa ne bi vlada Združenih držav plačala železniškim družbam od daljave prevoza, kot je to v Canadi, kjer pošta vsako leto napravi velikanske dobičke?

Sezimo še nazaj. Ti poštni vozovi so takorekoč poštni uradi. Vlada izda vsako leto velike svote za zidanje poštnege poslopij in če bi vlada gradila tudi lastne poštne vozove, bi s tem logično izvršila svoje načrte za lastitev in gradnjo vseh poštnege uradov.

In kakor iz tega razvidimo ni vzrok primankljaju fakt da ljudstvo lasti pošto, temveč vzrok primankljaja leži v tem, da ljudstvo ne lasti železnice.

Naš dopisovatelj, illinoiški premogar, ima sedaj boljše zapopadek in prepričani smo, da od sedaj naprej ne bo več dvomil, da skupna last vseh proizvodnih sredstev ne bi okoristila ljudstvo to je proletarijat in ves človeški rod. Graft bi zginil, kompeticije bi ne bilo več in tudi cena življenja in drugim potrebščinam ne bi vedno rastla, med tem ko bi plača ostala stalna ali pa celo padala, kot je ravno sedaj, ko posamezniki laste frg in delo.

ŠTEVILKE GOVORE.

Po uradnem katoliškem letopisu tvrdilca M. H. Wiltzius Co. je 14,347,027 katoličanov v Združenih državah ameriških.

Isti letopis kaže, da je 16,550 katoliških duhovnikov v Združenih državah, in sicer 12,274 posvetnih duhovnikov in 4,276 članov verskih redov. V skupno število (16,550) niso všteti oni duhovniki Združenih Držav, ki delujejo v drugih inozemskih misijonih. Niti niso všteti oni v Rimu ali študirajoči v inozemstvu.

Katoliških cerkva je 8,849 z duhovniki bivajočimi v Združenih Državah in 4,355 misijonških cerkva v oskrbi sosednih župnikov. Skupno število cerkva je torej 13,204, to je, 366 več nego lani.

Letopis kaže, da je 83 duhovnih semenišč v tej deželi s 6,182 semeniščniki. Takozvanih "colleges" za dečke je 217 in akademij za dečke 709.

Hierarhija (duhovska vlada) Združenih Držav sestaja iz 1 apostolskega delegata, 1 kardinala, 13 nadškofov in 88 škofov.

Mesto Chicaga ima več cerkva, nego katerokoli drugo mesto v Uniji. 187 cerkva je nadškofa Quigleya mestu, dočim jih ima New York ozir. Manhattan in Bronx 138. Mesto Brooklyn jih ima 110, dočim se Philadelphia ponaša z 99. V mestu St. Louisu je 83 katoliških cerkva in v Pitts-

burgu se nahaja 68 cerkvenih stavb. V Bostonu je 61 cerkva in 61 tudi v Clevelandu. V Buffalu je 56 rimsko-katoliških cerkva; Baltimore jih ima 47 in Cincinnati 46.

Dotična tvrdilca, ki je izdala ta letopis pa je previdno zamolkala, koliko milijonov rimo-katoličanov je med 14 milijoni, ki so samo krščeni, a v resnici pa dajo toliko za cerkev kot za lanski sneg. Število pravih katoličanov bi prav gotovo palo na 7 milijonov ali mogoče še nižje.

Vseeno pa recimo, da bi bilo res 14,347,027 katoličanov, ki so pristni verniki in tudi podpirajo cerkev, a med te so vračunjeni tudi duhovni, katerih število znaša 16,550. V tem številu niso zavzete nime in druge redovnice, katerih je v Združenih državah tudi med 10 tisoč, toraj skupno število posvetnih duhovnov, redovnikov in redovnic bi znašalo okoli 26,550. Odbivši to število od celotnega števila vernih in nevernih katoličanov nam preostaja 14,320,477. Če to število delimo s številom duhovnikov in redovnikov, ki je 16,550 tedaj dobimo sledeče število: 865. Iz tega uvidimo, da na vsakih 865 vernih in nevernih katoličanov pride en duhoven. Na vsakega duhovna oziroma redovnice pa pride 539 dobrih in krivovernih katoličanov. Če pa odbijemo krivoverce (!) tedaj pride na vsakega duhovna 433 vernikov in na vsakega duhovna oziroma redovnice pa 270 vernih članov. Iz tega sledi, da 270 ljudi, mora živeti po enega zajedalca. Iz med teh 270 ljudi pa niso vsi delavci temveč primereno samo ena petina to je 54 kruhoborcev mora skrbeti, preživljati in opravljati po enega duhovna ali eno redovnico, ker otroci, žene in starčki ne služijo, toraj tudi ne morejo nikogar podpirati. Sedaj je pa treba pomisliti še nekaj. Teh 270 ljudi mora vzdržavati enega duhovna, enega cerkovnika, eno organistinjo, plačevati morajo za cerkvene popravke, najemščino dolg in drugo. Vsak duhoven ima povprečno na leto \$1500 (to so všteti tudi škofje) plače poleg krstov in drugega. Sedaj pa preračunite, koliko stane eno družino vzdrževanje cerkve in duhovnika na leto.

In kaj dobe od tega? —

Nadalje izkaže dotični letopis 13,204 rimo-katoliških cerkev, to je 366 več kot v lanskem letu, poleg teh cerkev je 83 duhovnih semenišč, v katerih se goji 6182 semeniščnikov ali 6182 bodočih pijavk, ki bodo ustanovili 6128 cerkev na stroške ljudstva.

In ljudstvo, ki danes tarna, da je vse tako drago, da je mal za služek pa še vedno napolnjuje njihove bisage.

Nek rimsko katoliški duhovnik je popil pri mašah za \$50 vina v teknu enega leta in požgal v enem letu za \$175,000 premoga, nazadnje pa je še prepovedal, da bi se kedo, ki ni nič za cerkev dal, spodbikal nad tem računom. Vrajemo, ali dotični gospod bi pa si lahko mislil, da svetu ne bo ust zamašil posebno takrat, kedar vidi, da se toliko premoga porabi za kurtjavo v enem letu. Vsaki družini zadostuje 7 tonov premoga to bi bilo okoli \$35 na leto. Od onih \$175 pa je najmanj \$140 po pomoti v računu zapisanih.

Gorni fakt smo navedli samo zato, da bode ljudstvo sprevidele, kako se ga odira povsod in kjer se ga le more v imenu "edino zveličavne" cerkve.

NASVET.

Na več vprašanj starišev glede skrbi in odgovornosti za njihove otroke naj v tej koloni sledeče podamo, kar je merodajno za Združene države Ameriške.

Vprašanje: Kedaj je otrok polnoleten?

Odgovor: Otroci moškega spola postanejo polnoletni, ko spolnejo 21 leto; dekleta pa s 18 letom.

V.: Lma li otrok o polnoletnosti državljske pravice?

Odg.: Ako je oče državljan, takaj imajo njegovi otroci, spolni vsi 21 leto, vse pravice ameriškega državljsana, če pa oče ni državljan in ako prav so otroci rojeni v Ameriki si morajo preskrbeti državljske popirje. V slučaju, da je mati bila državljsanka pred možtvijsko s nedržavljanom in si

sledni ni še ameriških popirjev pridobil, tedaj otroci nimajo državljskih pravic, temveč se smatrajo za podložnike one vlade, katere državljan je oče, tako dolgo dokler ne vzamejo državljskih popirjev.

Vpr.: Do kedaj morajo stariši skrbeti za otroke?

Odg.: Stariši morajo skrbeti za svoje otroke do 16 leta oziroma do polnoletnosti, ker do polnoletnosti imajo stariši pravico pobirati otrokov zaslužek, in tako dolgo dokler prejemajo stariši otrokov zaslužek so tudi zavezani za otroke skrbeti.

Vpr.: Kaj pa če otrok noče delati, ali ga smejo stariši od hiše odgnati?

Odg.: Do 16 leta nikakor ne, po 16 letu pa ga lahko izroče v "reform" šolo, da se tam poboljša.

Vpr.: Ali so stariši odgovorni za prestopke otrok?

Odg.: Za zločine otrok stariši niso odgovorni, temveč storilec sam. Vendar pa to je kočljivo vprašanje in je odvisno največ od vzgoje in kako otroka uče. Vsakega otroka se mora v šolo pošiljati in v tem slučaju so stariši vedno odgovorni. Mladoletne zločince sodišče obsodi za določen čas v "reform" šolo.

POZOR!

Nesreča nikoli ne praznuje in tudi Vi ne veste kje Vas ista čaka. Za samo \$1.00 na leto se zamore moški ali ženska od 16—65 leta zavarovati pri 23 let obstoječi družbi; katerega plača: za izgubo življenja, obeh očij, obeh rok, obeh nog, ali jedne roke in jedne noge \$1,000.00, za izgubo jedne roke ali jedne roke \$250.00, za izgubo jednega očesa \$100.00. Bolniška podpora znaša \$7.50 na teden. — Za pristop je treba naznati ime, natančni naslov, kaj imate delate, starost, velikost, težo, komu zapuščate usmrtnino, kako ste z dotičnim v sorodu ter pismu priložiti \$1.00, nakar se Vam takoj dopošlje zavarovalna polica. — Pisma naslavljajte na: ACCIDENT INSURANCE CO. 1071 Franklin Ave., New York, N. Y.

IŠČEMO ZASTOPNIKE.

Po vseh slovenskih naselbinah, kjer še nimamo zastopnikov želimo postaviti zanesljive moše, da pobirajo naročnino in pridobivajo nove naročnike za list "Glas Svobode" proti primernem plačilu. Kogar vesel in se za list zanima naj se na upravnštvo pismenim potom obrne za nadaljša pojasnila. "Glas Svobode" Co.

GLAS SVOBODE
CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem družstva v, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporoča za nabavljenje

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavitke in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

družstvena pravila in prevode

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadevna pojasnila zastoj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

Večina slovenskih
krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek

Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.

CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvažaj pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSIEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
 PODPREDSIEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
 TAJNIK: Fran Plazzotta, Madison, Pa. Box 23.
 ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
 BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
 JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
 BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Sprejeto novo društvo št. 4 v Waukegan, Ill., 18. feb.: Ivan Gantar, cert. št. 65; J. Cankar, 66; A. Clarec, 67; Fr. Mlakar, 68; Jak Garapol, 69; Jak. Lešnjak, 70; Jok. Nagode, 71; A. Dolinar, 72; Fr. Brenee, 73; Fr. Ogrin, 74; Frank Ogrin, 75.

PRISTOPLI NOVI ČLANI.

K društvu št. 1 v Darragh, Pa.: Jos. Pakaj 62, I. Primožič 63.
 K društvu št. 3 v Claridge, Pa.: A. Pintar, 56; Pavel Potočnik, 57; J. Vozelj, 58; Peregrin Zupančič, 59; M. Cebšek, 60; A. Berger, 61.

DRUŠTVENI URADNIKI.

Dr. št. 1 v Darragh, Pa.: Preds. Fr. Brunet, Box 54, Darragh, Pa. Taj. Fr. Copi, Box 23, Madison, Pa.; Blag. Fr. Dermota, Box 36, Darragh, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 2 v Adamsburg, Pa.: Pred. St. Flere, Box 122; Taj. Alois Flere, Box 122; Blag. J.

Simončič, Box 88; vsi v Adamsburg, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 3 v Claridge, Pa.: Pred. Henrik Lamut, Box 233; Tajnik John Batich Box 487; Blag. Lovrenc Arhar, Box 451; vsi v Claridge, Pa. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Dr. št. 4 v Waukegan, Ill.: Preds. A. Clarec, 706 Market st.; Taj. Iv. Gantar, 706 Market st.; Blag. Jos. Cankar, 620 Market st. — Seja 3. nedeljo v mesecu na 706 Market st.

Ako kateri zapazi pomote v uradnih poročilih, to je pri imenu, naslovu in številkah naj to takoj naznani gl. tajniku, da se ista popravi.

OPOMBA.

Cenjene uradnice krajevnih podružnic se tem potom prosijo naj blagovolijo natanko izpolniti prošnje in zadevi otrok in soprogo to je rojstni dan, mesec, leto in kraj, ker to bode potrebno za potrebo glede penziona; nadalje naznanjati da Družba je začela z vsjo pomladansko evetostjo napredovati, ako se vsi rojaki ki sem jim navodila poslal, odzovejo bodejo v prihodnjem poročilu preko 10 društev imeli; nekaterim rojakom sem odposlal tudi tiskovine kar upam da so jih prijeli a najbrže je bilo prepozno, da bi si še pretekli teden zamogli društvo ustanoviti. Najdemo se, da tudi tukaj se pregovor uresniči: zrno do zrna pogača, kamen na kamen palača saj to nam že sedaj svedoči zanimanje in simpatija rojakov.

Toraj rojaki ko skupaj pri sodku sedite dajte se malo posvetovati in sprevidel boste, da bi vam bilo korist tako društvu; ter v velikih nezgodah tudi za Vaše družine; nič ne de ako pravimate vse kako društvu, kjer je velika družina so usmrtnine in samo ena podpora v slučaju bolezni kmalu izčrpane. Tedaj delavec preskrbi se dokler ni prepozno, stopi u dobre Zvezz kjer dobite bol. podporo in usmrtnino

kakor tudi pogrebne štoske. V penzijski družbi si pa zavarujete življenje do smrti kakor tudi svoji soprogi. Ako se ne omoži, ravno tako je zavarovana, deca do 14 ali 16 leta. Vrhu tega si pa tudi za pogreb z nekaj capaki preskrbljen. Na noge toraj, da zamoremo reči: "Vsi za enega eden za vse!" Nekateri rojaki so si naznanilo z dne 4. febr. v Gl. Sv. krivo tolmačili. Ona \$2.00 sta le za društveno blagajno, ne pa glavno, toraj ostale podružnice imajo syobodno za svoje blagajne zahtevati kolikor hočejo. Z bratskim pozdravom

Fr. Plazzotta, tajnik.

DOPIS.

Cleveland, O.
 Spoštovani g. urednik: —
 Prosim sprejmite ta dopis v vaš cenj. list, s katerim želim naznaniti rojakom širom Amerike, da smo Slovenci v Clevelandu zopet napravili korak naprej, ki je vreden, da zanj izve širša javnost. Tu se je namreč osnovala gledališka družba, ki ji bode namen prirejati slovenske gledališke predstave širom Amerike v slovenskih naselbinah. S temi predstavami bode združeno tudi predavanje s kazanjem lepših in znamenitih krajev naše stare domovine in drugih naših znamenitih mož.

Upa se, da bode naša ta nad vse blaga in plemenita misel odobravaljoč odmev med rojaki in znatno podporo in da bodo sli slov. muzi umetnosti povsodi na roke in pridno prihajali na umetniške večere S. P. D. Gledališke Družbe. Osobito se, ker si je družba nadela za nalogo polag izobrazbe umetnosti in prosvete šole tu in v stari domovini pa šolstvo sv. Cirila in Metoda.

Gledališka družba priredi prvo

predstavo v Clevelandu v nedeljo večer (6. marca t. l.) v J. Grdinovi dvorani "Ljubljana". — Vprizori se naj vse zabavna gluma v treh dejanjih "O te presnete ženske!", spisal Anton Medved. V igri je vse polno pevskih točk in partitur s orkestrom ki je zopet korak dalje, kajti igre s spremstvom orkestra pa vendar pri nas še nismo imeli.

Pred igro pa bode deklamacija o slovenskem gledališču — krasi prolog — geslo družino. Dalje se bode predavalo s kazanjem skioptičnih slik naših domačih krajev in znamenitejših pesnikov. Program je pač nad vse raznovrsten ter se smejo upa, da se bode temu vabilu slov. občinstvo v čim najmnogobrojnejšem številu odzvalo ter v nedeljo pohitelo v Ivan Grdinovo dvorano k prvi otvoritveni predstavi.

Clevelandčan.

Stone City, Kans

Cenjeni: —

Tukaj vam pošljem en tolar, da mi boste še zanaprej list redno pošljali, ker brez istega ne morem prebiti. Vsako soboto težko pričakujem, da prečitam naš edini delavski list v Ameriki. — Menim, da dolžnost vsakega slovenskega delavca je čitati ta list, ker isti nas dram iz spanja. Zato rojaki naročite se na "Glas Svobode", kojega geslo je: V slogi je moč! Od boja do zmage! S soc. pozdravom

A. Kropušek.

POSLANO*).

Opozarjam g. Ivanu Brodnik iz Harrison City, Pa., da uradnike S. S. P. Društva št. 2 v Claridge, Pa. pusti na miru, kar menim, da se vsacega lahko ogne in mu noben ne stoji pod nogami. Nadalje mu svetujem, da vselej

prej premisli, predno govori, da rabi prava imena in ne obrekuje. Zaponmi si naj, da društvene zadeve mu niso dosti mar, ker omenjeni ni več član Zvezze.

Ako bi uradniki tega društva slabo gospodarili ne bi društvo tako napredovalo kot je; sedaj namreč šteje 81 (reci: eden in osemdeset) članov.

Toraj Mr. Brodnik pozor!
 John Mlakar, predsednik.

*) Za vsebino ni odgovorno ne uredništvo, ne upravnništvo.

DR. RICHTER'S "PAIN-EXPELLER"

Kajti koristijo močne mislice, če trpiš na revmatizmu.

PAIN-EXPELLER
 dobro vdrgnjen, ti takoj olajša bolečine in odstrani njih vzroke.
 Po 25c. in 50c. v vseh lekarnah.
F. Ad. Richter & Co.,
 215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko s sidrom.

The Gutsch Brewing Co.

Pivovari vlečanega piva in znanega

KOTBUSSE. WEISS PIVA

Sheboygan, Wis.
 Telefon 90.

The Collins N. Y. Medical Institute

140 WEST 34th STREET - NEW YORK CITY.

DR. E. C. COLLINS,
 Svetovnoznani slavni profesor zdravil, ustanovitelj The Collins New York Medical Institute in pisatelj znamenite knjige Človek, njegovo življenje in zdravje.

NI BOLJŠIH DOKAZOV NA SVETU.

Zelo lahko se je poviševati in slovitega delati, z izmišljenimi zahvalnicami, a vse drugače je dajati dokaze in resnico svojega delovanja. Med tem, ko se drugi zdravniki z lepimi oglasi polne samohvale in izmišljenimi zahvalnicami ponujajo, je ravnatelj **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** uposržen, z zdravljenjem stoterih Slovencev nad katerimi so drugi zdravniki obupali, ker jih z svojimi navadnimi zdravili niso mogli ozdraviti.

MI OGLASUJEMO RESNICO

ako mi rečemo, da ravnatelj **THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE** ozdravi v enem tednu več bolnikov kot jih drugi zdravniki vidijo v celem življenju, in to

DOKAZEMO

z tem, da navedemo nekoliko imen in naslovov ozdravljenih bolnikov kateri so bili svoječasno ravno tako bolni kakor ste vi danes. Poskusili so prej vse druge zdravnike, ne da bi jim isti zamogli kaj pomagati, akoravno so pri njih ves svoj denar potrošili. Danes pa Boga hvalijo, da so navezadnje našli ZDRAVJE, MOČ, ZADOVOLJNOST IN SREČO po čudapoihnih zdravilih, naših modernih in iskušenih zdravnikih.

NOBEDEN DRUŽIH ZDRAVNIKOV

na svetu ne more oglašiti, tega kakor mi. Ker še niso bolnika ozdravili in ker še tiste dve zahvalnice katere tiskajo niso prave, ampak izmišljene in neresnične. Ne verjamite in ne dajte se zapeljati od tacih zdravnikov kateri so pričeli v tem letnem času največ boleznin in da je sedaj čas, uboge slovenske bolnike izkorističati, kateri se ne vejo na pravo mesto obrniti. Taki oglaševalci gredo tako daleč, da si najamejo kakega neiskusnega zdravnika, kateri jim po ceni službo opravlja, ga oblečejo v novo sukno, tako da v resnici izgleda podoben pravemu zdravniku in to samo radi tega, da zamorejo tembolj Slovence izkorističati.

Verjamite tem, ako hočete biti zapeljani in izkorističeni, pišite jim in se bodete o tem prepričali.

PIŠITE TAKOJ DANES PO

znamenito knjigo in priložite 15 centov v znakah za poštnino. Vsi Slovenci bi jo moral imeti.

URADNE URE SO

Vsaki dan od 9 ure predpoldan do 1 popoldan in od 2 ure do 5 ure popoldan. Vsaki torek in petek od 7 do 8 ure zvečer. Ob nedeljah in praznikih od 10 ure predpoldan do 1 ure popoldan.

Glavni ravnatelj Dr. S. E. Hyndman.

Ako toraj boljčujete na kakoršni koli bolezni, pišite ali pa pridite osebno v

- 1—Frank Severietti, Cleveland, Miss. V — treh tednih ozdravljen bolezni želodca, prs in vrat-a.
- 2 — Justo Hernandez Huntington, Ark. — Ozdravljen, Glavobola in želodčne napake.
- 4—Francis Lawandowski 416 So. Jackson Str., So. Bend, Ind. — Ozdravljen, odprtini, hrast in ispadanja las.
- 3 — Jos. Miculka R. P. D., 1 East Bernard Tex. — Ozdravljen Nervozitete in onemoglosti (slabosti)
- 9 — Ansbren Luksic, Tonopac, Nev. — Ozdravljen sifilističnih znakov.
- 10 — Antonio Lo Castro 156 Troop Ave. Brooklyn, N. Y. V dveh tednih ozdravljen revmatizma.
- 11 — J. Jakobson, Spermatorheosa, Neb. — Ozdravljen generalne slabosti.
- 15 — J. Jacobson, Spermatorheoca, Nebraska — Ozdravljen generalne telesne slabosti.
- 16 — Ludwik Solek, 174 W. Kinny Str., Newark, N. J. — Ozdravljen, vnetja pljuč želodnega katarja in vnetja oči.
- 17 — Lucija Turi, Box 126, Meadow Lands, Pa. — Ozdravljena Srčne napake.
- 18 — Don Sime Gulan Zadar Dalmacija — Ozdravljen kostnega reumatizma.
- 24 — Krišto Jordanoff, Box 397, Jerome, Ariz. — Ozdravljen, bolezni želodca, kašlja, in boleznij prs.
- 25 — Marija Olson, Wilkinsburg, Pa. Ozdravljena, reumatizma.
- 29 — Nikola Haky, 344 East 21 Str., New York City — Ozdravljen generalne telesne slabosti.
- 30 — Miss. J. A. J. — Los Angeles, Cal. — Ozdravljena reumatizma, telesne slabosti in bolezni želodca.
- 31 — Petar Smith 2302 Bay Ave., Hoquiam, Wash. — Ozdravljen, reumatizma v nogah in hrbtu.

- 5 — Miss. Anie Lukais, No. 27 Berry St., Brooklyn, N. Y. — Ozdravljena, reumatizma v rokah in nogah.
- 6 — Ida Johnson — Cloquet, Minn. — Ozdravljena glavobola in želodčne prevabe.
- 7 — J. Rebjak Swedesboro, N. J. — Ozdravljen bolezni pljuč.
- 8 — Mrs. Marije Dobos No. 640 Grand St., Brooklyn, N. Y. Ozdravljena bolezni maternice in neradne perijode.
- 12 — Mrs. John Gurka, East Relhway, N. J. — Ozdravljena, kroničnega zaprtja in želodčne bolezni.
- 13 — Mr. John Gurka, East Relhway, N. J. — Ozdravljen kroničnega glavobola, vrtoglavosti in slabe prevabe.
- 14 — Marija Fontana, Trestlo Pa., Box 68 — Ozdravljena bolezni prs želodca in ledvic.
- 19 — John Skiptunas, McAdoo, Pa., Ozdravljen bolezni prs teškega dihanja in slabe prevabe.
- 20 — John Ferschman, 174 East 3 St., New York City Ozdravljen srčne napake in teškega dihanja.
- 21 — Mrs. Roh Abbie, Neb. — Ozdravljena kroničnega reumatizma.
- 22 — Mr. Roh, Abbie, Neb. — Ozdravljen kroničnega reumatizma.
- 26 — Frane Antulik, 1350 Washington Ave. Columbus, Ohio. Njegov otrok ozdravljen od telesne slabosti želodčne bolezni i. t. d.
- 27 — Miss. Angelica Franković, 648 Eagle Ave. New York City. — Ozdravljena, srčne napake in bolezni pljuč.
- 28 — Mrs. Lidie Flachbart Elm hurst Long Island N. Y. — Ozdravljena reumatizma v rokah.
- 32 — Florijah Rak, Herminie, Pa., Box 18 — Ozdravljen, prehlajenja, v trehtednih.
- 33 — T. P. Petof, Ruhl Minn., Box 301 Ozdravljen očesnega katarja.
- 34 — Lvan Papež, Box 87 York Haven, Pa. — Ozdravljen teške notrauje bolezni.

DOPISI.

Claridge, Pa.

Cenjeni: —

Blagovolite priobčiti ta dopis v "Glas Svobode", ker v tem nameram opisati tukajšnji skrajno nesramni dogodiljaj, katerega zavodno delavstvo ne more z lepa pozabiti.

Iz naše skabske ljuknje se nič več ne sliši, ker je nastala nekakršna tišina, a se je kuhalo in skuhalo, toda tega č. čitatelji tega nočejo v javnost sporočiti iz samega strahu.

A ker je mnogo čitateljev Glas Svobode, katerim je znana naša skabska ljuknja, ne sme to kar tako ostati, temveč naj se izve, pr- vič v svarilo in drugič zaradi po- ukla.

(Na takozvanem premogovem rovu "na Čipki" so naši "Spartanci" naredili stavko, za katero so se že tedne prej pripravljali in ko pride dan odrešenja, se par zavednežev pripravi rano v jutro, da se postavijo za stražo. Kmalu se je zbralo od 100 do 150 mož, da počaka "odrešeni- ka", g. poslovodjo. Prišel je in jih prašal kaj hočejo, a odgovora ni dobil, ker ga je mačka sneda. Superintendent je stopil na rogov vohod in začel vpiti kot je- sihar in potem veli, da kdor ho- če delati naj stopi na drugo stran — Zali bog, precejne število se je ločilo, eden za dru- gim so cepali, na to pa stopi neko človeče s svetilko, posveti na "tablo" in se pohvali, da njemu dosti dobro vaga in tako je prišlo na dan zakaj so stavko hoteli vprizoriti. Neko drugo človeče je zopet drugo basen okoli trosi- lo, bil je menda Nemece, da je on videl pismo, v katerem stoji črno na belem, da bo rov zaprt, ako ne bo premog boljši, toraj je boljše, da začno zopet delati itd. Iz tega si človek lahko misli, da Judežev groš je igral veliko vlo- go.

Pa naj bo tako ali tako, dne 24. jan popoldan smo imeli sejo, na kateri se je sklenilo z delom pričeti, ker jim je g. poslovodja obljubil boljše ugodnosti, katere pa je takoj — še tisti dan — ma- čka snedla.

S tem štrajkom se je toliko do- seglo, da se jih sedaj še bolj go- ljufa pri tehtnici in da so vsi ti- sti, ki so vodili stavko in se za- nje borili, odstavljeni. Delavci in njih nastop so tega krivi in njih izdajalskemu postopanju gre vsa graja. Zaveden delavec jim bi kl- cal: Fej skabi, naj vas vse isto zadene, kar se je drugim radi va- šega izdajalstva pripetilo. Najeli ste se česna in le tako naprej in kmalu bodete tam, kjer ni mih.

Iz tega lahko vidite kako na- predujemo in po tem lahko vsak sodi kako je z delom po teh kra- jih zato, ker se znamo tako fino postaviti, kedar je treba, da jih kar na pare stran podimo.

Druzega ni ravno sedaj nič no- vega kot to, da kedar se nesreči zazdi, pa zakonolomna kapitali- stična, smrtna roka zagradi tega ali onega za vrat, kakor se je to zgodilo s enim američanom dne 19. m. m. No eden je zopet iz po- ta, saj nas je dosti, ki čakamo iste usode.

Pozdravljam vse rojake po šir- ni Ameriki in jim želim, da se drugače postavijo v slučajni po- trebe kot so se ravno tukaj, že- leč, da se zbude iz zaslepljenega spanja.

Somučnik.

Oregon City, Ore.

Cenjeni g. urednik: —

Gotovo se vam bo čudno zdelo, kaj da mi je v glavo prišlo vtika- ti svoj nos v dopisovanje, ko sem bolj za vsako drugo delo pripra- ven kot pa pero, vseeno pa upam, da ne pošljete tega dopisa v u- redniški koš, kot se to prerado zgoti.

Vsaki teden redno čitam naš delavski list "Glas Svobode" in vraga, kakor vidim se od vseh strani le slabo poroča za delav- ca. Eden piše, da se le slabo dela, drugi, da se nič ne dela in tretji zopet poroča, koliko delavcev je pobilo itd. Oh, delavci, ali ni to žalostno, da nas te kapitalistične spake mučijo, dokler ne izsesajo vso kri in mozeg iz urbozega tri- pina? Pokažimo kedo ima vso moč v rokah. Kapitalist ali de- lavca? Ko pride dan volitve ne poslušajte ljudi, ki hodijo okrog vas z velikimi trebuhji, vsega do grla siti. Stopimo složno v krog in podajmo bratske si roke, de- lajno vsi za enega, eden za vse

in videli bodete, da se dajo vni- čiti ti krvoločni krvosei. Pri nas se še nekaj dela, ali kedo more shajati s tako pičo plačo. Za človeka z družino je posebno tr- da, posebno sedaj v tem zimskem času, ko deži in sneži, da je gro- za. Fantje in možje: Keep away from Oregon City!

Onima dvema, ki sta pričela vabiti na limanice svoje rojake, da naj pridejo v Oregon City bom dal kmalu "šnofanca", a- ko ne nehata s svojimi lažnjivi- mi vabilii. Eden tistih rad "pun- ča" dokler kaj imaš ter se nosi zelo napeto na rovaš delavskih žuljev in potem ko si suh, nepre- nehoma drži telefon v roki, po- slušajoč kedaj zineš kaj slabega, da pokliče po policaja, da te od- lifra. Drugi pa, ako ga vedno ne napajajo pa pravi: "Ta ne dobi več dela tukaj in tukaj."

Omenjena gospoda naj pazita, da ju ne pokažem javnosti v celi njuni nagoti, da bodo rojaki enkrat spoznali farske in kapita- listične agente in hinavee "A 1". Edino dobro za nas tu v Ore- gon City je to, da smo večinoma sami samci, da vkljub slabim pla- čam zvrnemo polič ali dva ter kako staro "kranjsko" zapoje- mo; seveda pojemo ne, radi tega ker se nam dobro godi, temveč da nas "ta rujni" iz Californije razgreje. Kranjskih punc pa tudi imamo. Lepa dekleta so, da si marsikdo želi zakonski jarem na vrat nataktni. Ker so skušnjave velike, zatoraj stric

Le še eno zapojmo
Pa nič se ne bojmo.
Kdor se boji — naj doma zaspí
J. S. Bržan.

Byesville, Ohio.

Cenjeni Glas Svobode: —

Prosím, da mi dovolite malo prostora da rojakom poročim ka- ko se pri nas, v tem "suhem" kraju počutimo.

Delamo še precej dobro in stalno, zasluži se pa zmerno in ne preveč dobro. Delo se le s težka dobi in zato ne svetujem roja- kom, da bi sem za delom hodili.

Ta mesec mi je potekla tudi naročnina, in zato vam ob enem pošljam za nadaljno naročnino, ker brez "Svobode" ne moram biti.

H koncu dopisa pozdravljam vse somišljenike želeč listu obilo uspeha.

M. S.

Anaconda, Mont.

Cenjeno uredništvo: —

Priobčite teh par vrstic v Glas Svobode. Tri v Anaconda gre z delom precej slabo, pa še slabši časi se bližajo, ako se štrajk in- ženirjev v Butte, Mont. pri ba- krenih rudnikih v kratkem ne poravna. Zima je tu ostra in ne- znosna, snega ima obilo, denarja pa malo. Nobenemu rojaku pa ne svetujem, da bi sem hodil za de- lom, ker razmere so že takšne, da če bi sem prišel bi se prav gotovo kesal.

Ob enem naznanjam tudi že- lostno novico, ki se je zgodila tu v Anacondi dne 15. jan. t. l. John Žunič, star 34 let, doma iz Desina pri Črnomlju je delal v tukajšnji topilnici v "boiler ma- ker" oddelku in ob 2. pop. je še popravljal vžigajočo (crane) in v istem času pa je pridrvila dru- ga dvigača in ga momentalno u- bila. Poškodbe je imel na glavi. Pokojni je bil član društva sv. Jožefa št. 43 in zapuščena žena. 3 brate v Ameriki in vdovljeno mater v starem kraju. Bil je pod- predsednik omenjenega društva, pošten in v obče priljubljen. — Blag mu spomin v tujini.

K sklepu pozdravljam vse čit- telje Glas Svobode, listu pa že- lim mnogo naročnikov — pred- plačnikov.

C. Radoš.

Virđen, Ill.

Cenjeni g. urednik: —

Tudi jaz sem se namenil pisa- ti par vrstic za predale našega "Glas Svobode".

Povem vam, da prebiram sko- ro vse slovenske liste v Ameriki, toda izrazovito povem, da z leib- žurnalom se ne nikakor ne strin- jam, ker x njem ne vidim noben- izobrazbe za narod ali propagan- do za slogo. Naši rojaki bi se morali poprijeti gesla: eden za drugega, vsak za vse in vsi za e- nego ter v slogi je moč. Ko bi tako bilo, takrat bi napredovali v slogi, izobrazbi in blagostanju. Tu v Girardu imamo en premo- gokop in sedaj se dela še precej, toča bojim se da bo docela dru- gače na spomlad. Tukajšnji narod je večina Amerikanski in le S

Slovecevec nas tu stanuje. Kakih pet milj severno od tu leži mesto Virđen. Virđenčane sem oni dan obiskal in opazil sem da so pre- cej naprednega mišljenja in res- nega značaja. Pri oni priliki u- stanovili smo podporno društvo, katerega smo z navdušenostjo priklopili S. S. P. Z. v Chicago, Ill., ker se vsi nadjamo, da ta Zveza rodi najboljši sad. Pri u- stanovitvi društva smo pokazali, da smo res za svobodnomisel, ker izmed 25 stalnih Slovencev se nas je 18 v društvo vpisalo.

Ostale rojake vabim, da se nam pri prvi priložnosti pridružijo. Mi ne smemo posnemati tukajš- nih Angležev, ki niso v nobenih društvih, ki morajo zanje kolek- tati milodare, če le en teden zbolí.

Z bratskim pozdravom
John Deželak, tajnik.

Virđen, Ill.

Cenjeni: —

Odstopite mi par vrstic v pre- dalih, posvečenih za nas dopiso- vatelje. Kar se tiče delavskih raz- mer, vam lahko na kratko odgo- vorim, da dela smo prej siti kot pa mošta. To Vam imamo izvrst- no kapljico! Dasi ravno povzroči večih žalostne posledice, je tre- ba semtertja tudi glavo dvigniti iz blata, kar je pa silno težko za človeka, kojemu vinski duhovji po- glavi roje. Vinogradi so nam lansko leto obrodili le kislice, po- dobno kranjskemu evičku, toda to vam menda malo mar, ker vi ga ne bodete pili, za nas pa je precej dobro ker smo ga vajeni.

Star pregovor pravi: Vsake o- čij imajo svojega slikarja — si različne stvari po svoje tolma- či. Tega mnenja sem tudi jaz. Do sedaj sem molčal, ker mi je pa neki rojak zabrusil, da nimam nobenega pojma o socializmu, da nisem socialista, sem se pa o- glasil, ne v zagovor moje osebe, temveč za presodek drugim.

Lastne skušnje imam in čita- nje časopisov mi dokazuje, da so- cializem se deli na dve stranki. Prva stranka se bori s kapitaliz- mom za večjo plačo, boljše de- lavske razmere in se ne vtika v verske zadeve. Druga pa vničuje vero, duhovščino, delavski raz- red ji je pa deveta brigada.

Da je temu tako, naj dokazem. Recimo, tam živi delavec, ki je vzgled krščanstva (seveda ne ra- bi duhovščini bisage polniti), vzgaja svoje otroke kot se spo- dobi, sosedu radovoljno priskoči na pomoč v slučaju potrebe, svo- jemu sotrpnu je vedno priprav- ljen pomagati v vseh zadevah, ri- skuje delo in zaslužek in je do- ber unijec. Tak človek je pri me- ni socialista, učence prvega učitelja socializma, Nazarenea. Ta- kih socialistov je malo, več jih je druge vrste, to je takih ki vpijejo in bobnajo, kedar pa pri- de čas, da dejansko pokažejo svoj značaj in prepričanje, ta- krat pa imajo toliko izgovorov, da sploh ni mogoče vrjeti, ako človek sam ne skusi. Recimo, da jeden ali drugi naših rojakov, ki ne razume angleščine, želi delo- dajalcu povedati, da se mu je krivda zgodila in zahteva od- škodnine ali kar si boji in ta ro- jak gre k socialistu druge stran- ke (to je bobnarjn), ki razume angleški jezik, ter ga prosi, da bi šel z njim k bosu, da mu pove njegovo pritožbo. Kaj mislite, da bo ta socialist, ki se sicer toliko ponaša s svojo zgornostjo in po- žrtvovalnostjo za proletarijat, šel k bosu in mu povedal kaj želi njegov sotrpni? Kaj se le. Izgo- varjal se bo, da njma časa, da se pa vtika v take stvari da bi zgub- ilo delo itd. Valda, to so samo prazni izgovori. Kaj mislite Vi e. čitatelji o takem "sodruhu"? Vi sodite!

Nekaj počobnega se je zgodilo tudi pri nas in veseli bodite, ako ni med vami takih "lajajočih so- drugov".

Ustanovitev S. S. P. Društva je zavrela možgane enemu roja- kov in sedaj se mu skoro meša — skoro nori. Če ima kateri kako dobro mazilo, pošljite ga sem; revež se nam v dno krščanske du- še smili.

Rojakom pa polagam na sre- na dajte se pogovoriti od zavil- nežev, ne ozirajte se na njihova blatenja, temveč ravnejte se po svoji zdravi vesti in pristopajte v podporna društva. Saj podpo- ra, katero dobimo v boleznii ali za slučaj smrti je vendar vse de- lavčevno premoženje, vsa zapušč- na.

Skrivni Opazovalec.

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjizica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vsepošno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitek moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledvicah in v mehuru. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavado denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da o- zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekorne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knji- žica razpošlja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštno. Izpolnite dolenji odzvek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popolnoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kjo pošljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime .....

Pošta .....

Država .....

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsedob so skušali iznajti takozvani življenjski uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi sve- tovní zdravniki se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v oaih delih našega telesa, skoz katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tega zelo važnega sistema bolan, že celo telo trpi. Če nam pa je mogoče hitro ozdraviti ta bolni del, dobimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznano

Trinerjevo

Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih želišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snovi in vsled ni- česar na nič nevarno najnežnejšemu želodcu. Celo zdravi ljudi najbi sem in tja pili kapico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi,

krepi mišice in čutnice,

čisti kri,

napravi gladko obličje,

odstrani zabasanost,

povspeši čilost in ognjevitost,

daje nemoteno spanje,

in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisbe pripočili najuplnejših oseb potrjuje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdra- vniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

1333-1339 So. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Čitatelje opozarjamo na Trinerjev hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in čizdelek.

ITALIJA
EGIPT in Adrijansko obrežje,
potom Azorov in Madeire.
Stara zanesljiva
CUNARD LINIJA
Ustanovljena l. 1840
Velikanski, hitri NOV parnik
(Plavajoči hoteli)
CARMANIA (na tri vijake)
Največji parnik na morju in njena sestra
CARONIA (dva vijaka)
Oba merita 677 čevljev, 20.000 ton
in sta največja na svetu.
na dva vilake
SAXONIA (600 čevljev, 14.300 tonov)
Carmania zapusti New York, 22. jan.,
5. marca.
Saxonija, 5. Feb. in 19. marca,
Caronia pa 19. febr.

Ogrsko-Ameriška Linija
New York v Reko čez
Gibraltar, Genova, Neapelj, in Trst.
Novi moderni parniki na 2 vijaka
CARPATHIA ..... 13600 tonov
PANNONIA ..... 10000 tonov
ULTONIA ..... 10400 tonov
Za daljše poizvedbe obrnite se na:
CUNARD STEAMSHIP CO., Ltd.
F. G. Whiting, Mgr. Western Dept.
S. E. Cor. Dearborn & Randolph Sts.,
CHICAGO, ILL.
ali na lokalne agente vseposvod

Irgovina s novodobnim obuvhalmo
Vstanovljena leta 1883
Velika zaloga obuval najnovnejše kako- vosti po zmerno niskih cenah.
JOHN KLOFAT
631 Blue Island Ave., Chicago.
Druga vrata od Kasparjeve Banke

Celoletna naročnina na "Glas Svobode" je \$2.00 (dva tolarja).

Najstarejša slovenska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsm Slovanskim društvam za izdelovanje druš- tvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebsčin. Izdelek je najfineji in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in ekusni izdelek naročenih potrebsčin. Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

EDINA VINARNA

ki toči najboljša kalifornijska in importirana vina.

POZOR! Kedar kupite ga- lon vina, ali več, tedaj Vam pripeljemo isto na dom — brezplačno!

Naša kapljica je izvrstna in kdor je pil naše vino, trdi, da ni še nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljice.

Vsi dobro došli!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Ave. TELEFON Canal 842

PIRUHE

pošljajo naši rojaki radi svojim sorodnikom, prijateljem ali znancom v staro domovino in to seveda najraje v gotovem denarju, kar pa najhitreje, najvestneje in najceneje preskrbi

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Podružnica:

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

Čemu bi drugam segali, ako Vam Vaš rojak najboljšje postreže? Sedaj pošljamo

100 kron avstrijske veljave za \$20.45.
s poštnino vred.

RAZNO IN DRUGO

Smrt igložrca. V Antverpnu na Nizozemskem je pri neki preostavi umrl neki artist, ki je žrl igle. Dolga igla se mu je zapicila v goltanec in povzročila takojšnjo smrt.

Velika nesreča v mlinu. Blizu Bukarešta je nastala v parnem mlinu eksplozija, pri kateri je bilo ubitih 12 delavcev, 27 pa ranjenih. Lastnik mlina je pobegnil, ker je sam zakrivil nesrečo.

1000 porok v enem dnevu. V nedeljo 9. febr. je bilo na Dunaju 1000 parov poročenih. Lansko leto je bilo istega dne poročenih 600 parov. Kakor se kaže, imajo ljudje še vedno veselje do ženitve neznosni — draginji.

Zdravnik dr. Csillag se je ustrčil v Budimpešti. Vzrok: bolezen. Csillag je ustanovil soc. demokratično stranko na Ogrskem in bil 25 let njen predsednik. O priliki povodni l. 1878 je rešil 30 ljudem življenje.

Južnoamerikanski pračlovek. V Argentini blizu vasi La Tigra je dobil italijanski učenjak prof. Ameghino okostje najstarejšega pračloveka v geološki plasti tercijerne dobe. Nadaljna raziskavanja so dognala, da je živel ta človek istočasno z največjimi sesaleci tercijerne dobe, t. j. okroglo pred 1 milijonom let.

Samomor na odprtem morju. V torek je priplul v Trst Lloydov parnik Palacki iz Sirije s truplom 19letnega mornarja Jakoba Lovrenčiča iz Trsta, ki se je obesil dne 30. januarja na hodniku parnika, ko je leta plul iz Aleksandrije po Otrantski ožini. Samomorilec se je še pol ure pred groznim činom zabaval s tovariši na krovu. Zapustil je tri pesmi, v katerih opisuje svoj žalostni konec.

„Siamska dvojčka“. V Bueen, neki vasi na Romunskem je porodila kmetica dvojčka, ki sta na prsih ob strani skupaj zrasla. To bitje ima dve glavi, štiri roke, štiri noge, toda en sam zaledec. Duhovnik je krstil dvojčka z imeni Vasile in Jore. Magistratni uradnik je pa vprašal višjo oblast, ali naj vpiše enega ali dva otroka v krstni register.

Najboljše sredstvo proti jetiki. Lekarnar Henry Hoefnar v Rochesterju, N. Y., ki je že dolgo časa bolehal za jetiko, tako, da ni bilo več nade, da bi se kedaj okreval, se je nedavno pričel zdraviti na ta način, da je užival strup klopotac. Kačji strup je užival vsaki dan v enakih količinah in sicer po eno petdesetinko grama. To je delal sto dni. Ko mu je strup posel si je nabavil novega. Počutil se mnogo boljše in tudi izgleda boljše. Kašelji ga je skoraj popolnoma ostavil. Njegove moči so pričela zopet hitro narasčati in on je prepričan, da bo popolnoma ozdravel.

O premoženju dunajskih Rothschildov je priobčilo lyovsko „Slowo Polskie“ nekoliko podrobnosti, ki se jih zamore smatrati za resnične v toliko, ker je list v precej tesnih stikih s finančnim ministrom dr. Bilinskim. Po poročilu omenjenega lista so leta 1901 cenili aktivno premoženje dunajskih Rothschildov na 11 milijard to je 11.000 milijonov kron. Ako se proračuna obrestovanje tega premoženja samo na letne 4 od sto, znašajo letni dohodki 440 milijonov kron. Dunajski Rothschildi imajo potentakem 1.200.000 K. dohodkov na dan; vsaka ura jim prinaša 50.000 K. vsaka minuta približno 833 K in vsaka sekunda približno 14 K.

Strana kazni pijanega zaljubljenca. Na Občini pri Trstu se je neki Gvidon Karis najprej pošteno napil in je potem vlomil v spalnico neke Hermine Bastjančič. Dekle je zaljubljenca podilo iz sobe, a ker ni hotel iti, nego postajal vse bolj nadležen, j. Hermina Bastjančič zgrabila petrolejsko svetilko in jo treščila zaljubljenemu nadglavoleno ob glavo. Videč, da je Karis težko poškodovan, ga je položila na posteljo in poklicala ljudi na pomoč.

Nečuvne razmere na Koroškem. V seji koroškega deželnega zbora je interpeliral socialno-demokratiški poslanec Eich vlado o nečuvnih razmerah na mestnem pokopališču v St. Rupertu pri Celovcu. Interpelant je naglašal, da obglodajo podgane vse v tamkajšnji mrtvašnici na

mrtvaškem odru ležeče mrtvece. V dokaz svoje trditve je navedel, da so pred par dnevi obglodali podgane mrtvo truplo neke ženske do kosti na čelu, na vratu in na rokah. Vest o škandaloznih razmerah na mestnem pokopališču je vzbudila silno razburjenje v vsi javnosti, zlasti pa med celovškimi prebivalstvom.

Nesreča v šoli. V neki berlinski šoli je učitelj v možnarju mešal sestavine, iz katerih je sestavljen smodnik. Naenkrat se pa smodnik vneme in možnar se med groznim pokom razleti na drobne kose. Učitelju je bila odtrgana leva roka, desna pa težko poškodovana. Tuji pet otrok je bilo ranjenih.

Miczkiewiczzeva ulica v Milanu. Iz Milana javljajo, da bo ena tamšnjih ulic nosila ime velikega poljskega pesnika Adama Mickiewicza. Kakor znano je hotel Mickiewicz leta 1848. osnovati poljsko legijo proti Avstriji. — Spomin na to Mickiewiczovo bojevito navdušenje za svobodo Italije, hoče Milan ovekovečiti na ta način, da krsti eno svojih ulic v imenom Adama Mickiewicza.

Leopold II. kot francoski predstavnik. Pariški „Temps“ poroča, da so v francoskem državnem arhivu shranjeni dokumenti, ki dokazujejo, da je pok. belgijski kralj Leopold nameraval doseči francosko krono, da tako izpolni željo Napoleona III., da bi se Belgija in Francoska zedinile pod enim vladarjem. Prvi poskus je izvedel kralj Leopold leta 1871. potem ko je bila vržena komunna, drugi pa za časa neke notranje krize na Francoskem. Francoska vlada meni, da ni sedaj primeren čas, da bi objavila besedilo dokumentov.

To so uradniki! (Najzmožnejše uradnike ima gotovo avstrijska uprava. Seveda so to nemški uradniki, ki poslujejo med Slovenci. Naj navedemo dva nova sijajna vzgleda o zmožnostih teh uradnikov. Celjski kazenski sodnik dr. Stepischnegg je v nekem zapisniku dal zapisati sledečo izpoved: „Tote bundle sem jih imela na obleki na šitih. Jaz sem bila v Klagenfurtu do sempra. Tote spize sem našel (ženska!) med smeti, sem mislila za odprevrženo. Obtoženka se odreči pismo vabilo in pove da bo spala v Mörtlovo hišo.“ Drugi vzgled: Uradnik pri pol. ekspozituri v Mozirju vpišuje za neko služkinjo predpisane označbe v poselski knjižici. Ker je ženska zavita v veliko ogrinjajo, ne more uradnik videti, kakšne lase ima. Reče ji torej: „Zdaj sem vse napisal, samo vašo dlako mi pokažite, da napišem kake barve je.“ Ženska se je baje uradnika tako prestrašila, da je zbežala iz urada brez poselske knjižice. „S. N.“

Lloydov arsenal v Trstu definitivno prodan vladi. Tržaški Lloydov arsenal, v katerem je zaposlenih kakih 3000 delavcev, je končno definitivno prodan vladi, ki rabi to zemljišče v svrhu popolnjenja novega Fran Josipovega pristani pri Sv. Andreju. Projekt gradbe novega arsena se opusti, pač pa bo „stabilimento tecnico“ povečal ladjeladelnico pri Sv. Marku in bo avstrijski Lloyd mogel na podlagi dogovora graditi tam svoje ladje. Tudi se poveča ladjeladelnica pri Sv. Roku, kamor pristopi Lloyd kot velik akcijoner. Delavstvo, ki ostane na razpolago vsled opustitve Lloydovega arsena, dobi delo deloma v povečanem obratu stabilimenta, deloma pa v Lloydovih delavnicah za popravljanja, kakor tudi v bližnji ladjeladelnici pri Sv. Roku. Podpiralo se bo pa tudi ladjeladelnico v Tržiču, ki je za razširjenje kaj pripravna. Dogovor med vlado in Lloydom se izvede tekom treh let. Usoda avstrijskega Lloyda je torej s tem zapečatena!

Za iznajdbo pivnika se imamo zahvaliti malomarnosti nekega delavca v neki angleški tovarni papirja. Delavec je pozabil pridati surovi papirnati tvarini potrebni lim. Lastnik tovarne je bil ves divji, ko je videl cela skladvonice skazelega papirja. Malomarnega delavca je takoj zapodil iz službe. Pozneje je tvornicar opazil, da popije skazečni papir črnilo, ne da bi se razmazalo. Vprizoril je takoj velikansko reklamo za novo iznajdbo, ki mu je donosala tolikšen dobiček, da je odslej izdeloval samo — pivnik. —

Proti jezuitom. Okrajni solski svet v Toplicah na Češkem je na predlog župana Husaka sklenil, da ne sme na šolah v okraju poučevati veroučnik nobeden duhovnik iz reda jezuitov.

Garderoba papeževa. Med vsemi evropskimi vladarji ima papež Pij X. najbogatejšo, in najdragocenejšo garderobo. Vse obleke so posute z dragimi kamni. Posebna čreda petdesetih ovac daje volno za papeževe obleke. Prstanov ima izvanredno mnogo in marsikateri med njimi reprezentuje praecejšnje premoženje. Kristus ni imel toliko oblek, njegovi namestniki pa izdajajo ogromne svote za zunanost.

Dalmatinskemu nadškofu Dvorniku so odvzeli, jurisdikcijo iz razloga, da je — bolan. Resnično pa je — in v tem je edina vsa javnost — da je Rim porinil v kot nadškofa Dvornika zato, ker je bil ta cerkveni dostojanstvenik eden stebrov glagoljice, prvobititelj za pravo narodnega jezika v cerkvi. Rim je bil nasproti Slovonom vselej — dosleden! Hrvat Dvornik mora, ker je junaški branil narodno svetinjo, po sili v pokoj; — Nemec Nagel, ker je junaški teptal slovansko svetinjo — narodni jezik v svoji škofiji — je bil — odlikovan! „Vsi smo ednaki — vsi smo sinovi božji!“ — tako pravi Krist. Ali v Rimu delajo sedaj temu nasprotno.

Babica v farovžu. Poročali smo one dni v dveh Marijinih hčerari, ki sta skočili čez plot. To je bilo v enem kraju v goriški okolici, v drugem je pa tudi neka članica Marijine družbe skočila čez plot. Nunc ni hotel verjeti. Kaj je storil? Poklical je v farovž babico in Marijino hčer. Babica je stori-la svojo dolžnost ter povedala nuncu, da čez toliko časa odpre krstne bukve ter vpiše v nje novega zemljana.

Lep božji namestnik. Izginil je, oziroma popihal jo je v Ameriko prejšnji kaplan iz Tržiča pri St. Janžu, Noč. Uganjal je baje razne „nečednosti“, da je tako nasitil svojo pohotnost. Najpreje je prosil stran in je bil premečem nekam na Goranjsko. Ali ker je čutil, da mu postajajo fih vroča na Kranjskem, jo je popihal v Ameriko, predno ga je dohitela roka pravice. Pisal je dvema osebama razglednice iz Newyorka. Morda mu je še škof Bonaventura dal denar za pot. Kaj več naj nam blagovolita pojasniti o tem mazeljenem „Domoljub“ ali pa „Slovenec“. Stari prizadetih otrok letajo sedaj okrog in tarnajo, kaj jim je storiti, dasi so že preje vedeli za to kaplanovo početje. Sedaj je že zastoj vse, preje bi se bili obrnili na sodišče. Škof je pa lahko prazen na svoje kaplane. Sicer pa se ni čuditi: rdeča knjižica pač rodi sadove.

Duhovi in čarovnice v 20. stoletju. V Bischofwartu na Nižjem Avstrijskem se je o polnoči prikazal kmečkemu mladeniču na cesti avtomobil, ves zareč v čudni rdeči luči. V avtomobilu so sedeli beli duhovi, ki so zahtevali, da prisede k njim tudi mladenič. Bil pa je tako prestrašen, da se niti ganiti ni mogel. Avtomobil je na to med groznim piskanjem oddirjal. Drugi dan je mladenič pravil župniku o nočni prikazni. Duhovnik je dal mladeniču rožni venec in blagoslovljen košček kruha z naročilom, da naj te stvari vedno pri sebi nosi. Tako je zviti božji namestnik sam utrdil v neumnežu mnenje, da se res ponoči duhovi vozijo z avtomobilom. — Iz ravno iste vasi se je moral neki kmetič zagovarjati pred sodiščem, ker je neko rodbino obdolžil čarovnije. Pred sodnijo je kmetič trdil, da prisede pred živim bogom, da mu je tožeča rodbina napravila s „coprnijami“ že mnogo škode. Kot priča zaslišani župan je rekel, da ga je sram, da županuje taki občini, in je prosil sodnika, naj napravi konec čarovnijam in duhovom v njegovi občini. Sodnik je obsodil žrtev duhovskega poneumnega na osem dni zapora.

Lasker obdrži svoj naslov. Dr. Emanuel Lasker iz New Yorka obdrži naslov: Chess champion of the world“. Rezultat igranja „čes“ s Karolom Schlechter iz Dunaja, je bil ta da je vsak iz med osmih iger dobil štiri. Zadržna igra je trajala tri dni.

Družine, ki imajo Severova Zdravila pri roki, se čutijo varne.

KAŠELJ

trdovratne vrstev bodisi nagel, ali dolgo trajen, bodisi sled vnetja sapnikov ali vsled izpostavljenja prehladu, bodisi pri odraslih ali otrocih, hitro prežene

Severov Balzam za pljuča.

Izhljuvanje osvobaja, prekrvna pljuča, izredčuje, dihanje olajšava in nadležni kašelji prepreča in zdravi. Na prodaj v lekarnah. Cena 25c. in 50c.

„Hvaležen sem da je na svetu tako imenitno in dragoceno zdravilo kakor je Severov Balzam za pljuča.“ piše g. Andrej Lipence, Salem, O. „Poskusil sem ga za kašelji in uvidel, da učinkuje res izvrstno.“

Kupuj ga od svojega lekarnika ali trgovca. Vedno pazi na ime „SEVERA“ na zavitku. Odklanjaj nadomestila.

Nečista kri.

Mnoge bolesi vsled slabe krvi se pojavljajo spomladi in malokoga izmed nas ne zadene nobena.

Severov Kričistilec

povrača oslabei krvi njeno naravno moč. Lečiči ture, uljesa, rane, žive rane, bule, bezgavke, kožne prišče in razne bolezni vsled po kvarjene krvi. Cena \$1.00

Ali jeste zapazili?

da vaša telesna moč peša, vaša prebava pojemna in užita hrana ne tekne. To vas opominja, da morate uživati

Severov Življenski balzam.

Deluje kakor splošna tonika in prav posebno izdatno pri splošni oslabeiosti malokrvnosti, težki prebavi, žolčnici, zapeki in pogostni glavoboli. Krepi ustroj proti bolezni. Cena 75c.

Po zanesljivi zdravniški svet pišite na naš Zdravniški Oddelek.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

STRAN OD LEAD, SO. DAK.!!

The Homestake Mining Company je izdala okrožnico, da v South Dakoti je zopet vse v redu, toda ne dajte se zapeljati tem napačnim poročilom, ker nihče ne more delati za gorenjo družbo, da ne bi postal SKAB in moral podpisati sledeče napram kompaniji:

„Jaz nisem član nobene delavske unije, in zato, da bom vpislan pri HOMESTAKE MINING COMPANY se zavežem, da ne bom postal unijec v tej službi.“ Torej delavci, stran od South Dakote. Ernest Mills,

ALI SE BRIJETE DOMA? Tukaj vam ponujamo britvo svojemu namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više. Ta pomolka, kakor pričakujemo bo prinesla stotine novih odjemalcev naših britov na katerih se čita ime: Jos. Kral in katerih se je prodalo že tisoč v 33 letih, t. j. od l. 1878. Mi samo poskušali dobiti boljše britve pa prišli smo do prepričanja, da ravno te naše britve imajo najboljšje lastnosti. Vse naše britve so popolno jamčene in jih z veseljem zamerjamo v vsakem event slučaju. Se celo britvi ne morejo rači sodbe o britvi dokler je ne pošknašo, toda mi damo garancijo z vsako britvijo v ceni od \$2.00 ali več. **CENA \$2.00.** Pokiljativne izven mesta se sprejmejo. Britvino britve za 25c od komada. Delo jamčeno. Za naročnine izvan Chicaga pošljite še 5c posebej za poštnino. **ZALOGA POHIŠTVA.** Tel. Canal 728 Ustanovljeno leta 1875.

JOS. KRAL
417-419-421-423 W. 18th St., Chicago, Ill.

Cenik knjig,

katere se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:	
Vinjete	\$1.80
Jakob Ruda	—60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za lahkomišelne ljudi	\$1.25
Kralj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Krpanova kobila	\$2.00
Hlapec Jernej	—75
Zgodbe	\$1.00
Za križen	\$1.50
Ob zori	\$1.50
Kersnikovi spisi:	
Cyklamen, I. snopič	\$1.25
Agitator, II. snopič	\$1.25
Na žerinjah, III. snopič	\$1.25
Lutski ljudje, IV. snopič	\$1.25
Rošljn in Verjanko, V. snopič	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopič	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. snopič	\$2.50
Berite novice, IX. snopič	\$1.75
Trdinatovi spisi:	
Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00
" " " II. " " " " " "	\$1.00
" " " III. " " " " " "	\$1.00
" " " IV. " " " " " "	—80
" " " V. " " " " " "	\$1.25
Jurčičevi spisi:	
I. zvezek	—60
II. " " " " " "	—60
III. " " " " " "	—60
IV. " " " " " "	—60
V. " " " " " "	—60
VI. " " " " " "	—60
VII. " " " " " "	—60
VIII. " " " " " "	—60
IX. " " " " " "	—60
X. " " " " " "	—60
XI. " " " " " "	—60
Sienkiewiczovi spisi:	
Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mal vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	—15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50
Stritarjevi spisi:	
Pod lipo	—60
Jagode	—60
Lešniki	—60
Zimski večeri	—60
Knezova knjižica:	
I. zvezek	—40
II. " " " " " "	—40
VII. " " " " " "	—50
IX. " " " " " "	—40
X. " " " " " "	—40
XI. " " " " " "	—40
XII. " " " " " "	—40
XV. " " " " " "	—75
Tavčarjeve povesti:	
I. zvezek	\$1.35
II. " " " " " "	\$1.35
III. " " " " " "	\$1.35
IV. " " " " " "	\$1.35
V. " " " " " "	\$1.35
Tolstojevi spisi:	
Rodbinska sreča	—40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	—80
Venec slov. povesti:	
III. zvezek	—60
IV. " " " " " "	—60
V. " " " " " "	—60
VI. " " " " " "	—60
VII. " " " " " "	—60
VIII. " " " " " "	—60
IX. " " " " " "	—60
Zabavna knjižnica:	
13. zvezek	—50
14. " " " " " "	—30
15. " " " " " "	—60
16. " " " " " "	—60
17. " " " " " "	—75
18. " " " " " "	—40
20. " " " " " "	—75
Tajnosti Španske inkvizicije:	
I. zvezek	—05
II. " " " " " "	—05
III. " " " " " "	—05
IV. " " " " " "	—05
Knjižnica Nar. zal. v Celju:	
I. zvezek	—40
II. " " " " " "	\$1.00
Razni drugi spisi in prevodi:	
Opatov praporščak	—35
Momentti	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	\$1.25
Igračke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	—50
Spolne bolezni	—25
Dobrota gospodinja	\$1.50
Primož Trubar	50c
Dobra kuharica	\$3.00
Medvedji lov	—50
Kapitan Žar	—60
Na divjem zapadu	—60
Džungl	\$1.00
Na rakovo nogo	50c
Sreca	—50
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	\$1.00
po	—75
Marica	—40

Družabni razredi v času francoske revolucije

SPISAL K. KAUTSKY.—POSLOVENIL A. H. S.

ABSOLUTNA MONARHIJA. (Nadaljevanje.)

Ti novi zavodi so vsekako veliko stali. Moč države je bila odvisna od premožnih, denarnih državljanov. Ko bi se ti branili podpirati isto ali pa zahtevali posebne pogoje za vrnitev, tedaj bi bilo konec absolutizma, konec popolne neodvisnosti države. Tako dolgo pa dokler niso prizadeti razredi imeli potrebnih sredstev za rezistenco, ali njih interesi niso napravili tako rezistenco imperativno, so si lahko zastopniki državne moči domnevali, da vse, kar obstoji, mora služiti njihovim interesom.

Francija je postala kraljevina, to je imela je vladarja-kralja. Vladarjevi interesi so postali identični s državnimi interesi. Kolikor močnejša in bogatejša je država, toliko močnejši in bogatejši je bil njen kralj. Njegova najvažnejša naloga je bila sedaj skrbeti za materijelno dobrobit svojih podložnikov. Kralj se da primerjati pastirju, ki skrbi za dobrobit svoje trope ovc zato, da dobi več volne. Kolikor bolj je birokracija prejšnje forme državne uprave na stran potiskala, toliko živahnejše in večje je postajalo njeno križanje v materijalnih zadevah dežele, kolikor pridnejše je država povspeševala trgovino, obrt, industrijo in poljedelstvo, toliko bolj se je brigala za odstranitev ovir, ki so branile razvoj, branila je bogastvo prokurirajoče razrede proti prevlekam pritisk in izkoriščanju privilegiranih razredov. Ob kratkem rečeno, kolikor bolj absolutna je postajala monarhija, toliko večja je bila njena tendenca za "razsvetljenje".

To je bila dobra stran monarhije v osemnajstem stoletju, seveda samo za one, ki hočejo na podlagi zgodovine dokazati, da je naravna misija družabne monarhije varovati slabotne pred močnejšimi in skrbeti za materijelno dobrobit ljudstva; misija, katero žalibog, parlamentarizem potemnuje s tem, da jo nadomešča s vladanjem kronane glave, povzdignene nad vse stranke, vlada strank posebnega interesa.

Gospodje, ki tako trde, so pozabili dve stvari. Pred vsem so pozabili, da posredovanje absolutnega vladarja v osemnajstem stoletju v ekonomičnih zadevah ni bilo za obrambo slabejših pred močnejšimi ampak za protekcijo "narodnega bogastva" — to se reče, produkcije potrebščin.

Na dnu vsega tega pa ni bilo nič drugega kot napredek kapitalistov. Da se je dajalo pogum kapitalistom se je vpeljala direktna forma colnine, ustvaril se je monopol in dale so se jim subvencije za njihova podjetja. Za kapitaliste se je pa tudi nehote kaj dobrega storilo, kot n. pr. zidale so se šole, odpravilo se je suženstvo it. l., ki je konečno bilo le za dobiček kapitalistov. Absolutnemu vladarju ne bi nikoli v glavo padlo, braniti in okoristiti slabotne, ako se ne bi s tem "narodno bogastvo" in s tem tudi državni dohodki povečali. Kar se pa tiče proletarijata — delavskega proletarijata kakor tudi trampa proletarca — so se vladarji osemnajstega stoletja le toliko zmenili, da so iste držali pri tleh, s pomočjo policije. Kmet in obrtnik sta bila tudi varovana za to, da sta plačevala davek.

"Protekcija slabejših pred močnejšimi" je obstojala samo v povspeševanju onega razreda, od katerega je bila država ekonomično odvisna, vendar še ne politično — bila je odvisna od buržoazije.

Vladarji osemnajstega stoletja so dobivali velikanske dohodka, ne samo iz davkov, ampak tudi od njihovih velikanskih posestev, kojih lastninska pravica je izvirala še iz fevdalnih časov. Izvzemši cerkve je bil kralj največji zemljiški posestnik na Francoskem.

"Gotovo ne vemo, kako je bila zemlja razdeljena leta 1789," pravi Leonce de Lavergne. "Glede kraljevih posestev, vstevši zemljišča komunne, vemo samo to, da vsi enako trde, da isto je obsegalo eno petino Francije". (L. de Lavergne: Economie rurale de la France depuis 1789. Paris,

1866 str. 49.) Da si lažje, predstavljamo velikanski teritorij kraljevega posestva naj omenimo, da kraljevi lovski gozdovi sami so merili 630.000 akrov, to je obseg enak velikosti nadvojvodine Oldenburške.

K tem kraljevim posestvom je še pristihi posestva princov kraljeve rodbine, kateri, kakor opisuje Necker, so zavzemala eno sedmino cele Francije.

Kot lord fevdalnih posestev je imel vladar druge interese od onih lordov velikega posestva — države. Sam fevdalni lord, s svojimi bratanci in "dobrimi" prijatelji, ki so bili vse fevdalni lordi, je imel dovolj vzroka, da se je trmoglavo oklepal fevdalizma in njegovih privilegijev in da je nasprotoval vsim reformam, ki bi mu iste omejile. Kot glavni v fevdalnem zavodu in upravnik države je delal ravno nasprotno; njegov namen ni bil povspeševati materijelno blagostanj svojih podložnikov kolikor mogoče, temveč izprečati iz njih, kar se je največ dalo, da je dobil velikanske dohodka za se in svoje dvorne plemenitaše. Kot glava privilegirane razreda je skušal rabiti in tudi rabiti državno moč ne za protekcijo "slabotnih", to je onih, ki niso imeli privilegijev, pred močnimi, onimi, ki so imeli privilegije, ampak rabil je za ugonobitev najmanjšega poskusa obrambe slabotnih proti nasilju močnejših.

Tako se je pripetilo, da ste živeli v osemnajstem stoletju dve duši, ena "vesela" in druga tepšana od "predsodkov temnega srednega veka." Monarhija je dobila svojo absolutno moč ko je gospodujoči razred razpadajočega fevdalnega načina produkcije, plemstvo, in gospodujoči razred evetočega kapitalističnega načina produkcije — buržoazija, doslega enako stopno — monarhijo, ki je teoretično vladala in stala nad obema, v resnici pa je bila prisiljena zastopati interese obeh. "Protekcija revnih pred bogatimi" pomeni, da je absolutizem, v kolikor je imel vpliv na ekonomične faktorje, potisnil nižje razrede v bedo ter jih izročil, ne le samo fevdalnemu izkoriščanju, temveč tudi kapitalističnemu.

Toda interes plemstva in buržoazije so si preveč nasprotovali in za to jim ni ugajala absolutna monarhija. Absolutizem ni mogel zadovoljiti enega, da ne bi oškodil drugega. Boj med tema dvema razredoma nikakor ni popolnoma prenehal pod absolutnim regimom. Toda tako dolgo dokler sta imela oba razreda enako moč, tako dolgo dokler ni mogla buržoazija misliti na stvaritev moči v državi, monarhijo, da bi vposila svoje interese, je razredni boj gornje strate človeške družbe pred vsem vzel formo različnih frakcij in zvez iskajoč vladarjeve milosti; borba katere se seveda vdeleži samo najvišji element družbe — dvorno plemstvo, najvišji cerkveni dostojanstveniki, zastopniki visokih finane in birokracije in druge take spake. Kralj ni bil nič višje povzdignjen nad strankami kot ni n. pr. v parlamentarni državi. Razlika je namreč ledino ta: V absolutni državi so interesi, kojih orodje postane vladar, bolj manjši; mahinacija in zapreke, s katerimi se ga pridobi so pa bolj hujše.

V ožgled teh preprirov za kraljevo osebo od zarote, ki so ga sedaj potegnili sem, sedaj tja, kakor so se pripravili Achaeanci in Trojani zaradi Patroklejevega telesa; v ožgled kontradikcij, ki se je držala v monarhiji od začetka osemnajstega stoletja, od kar je bil kralj istodobno tudi glava administracije moderne države in glava fevdalnega plemstva, bi moral imeti vrhovni glavni državni poseben čisto pamet in odločnost značaja, ako se bi hotelo skupnost vlade ohraniti. Zmešnjava je postala neozdravljiva, ko hitro je oseba nestanovitnega značaja zagrabila državno krmilo. Tak vladar je bil Louis XVI. Njegovo stališče se ni zboljšalo če prav je zavzemala njegova žena, Marija Antonieta, popolnoma njemu nasprotno. Bila je trmoglava in njena trmoglavost je napravila njeno pre-

zvetnost še bolj kvarljivo. Misli-la je samo na kraljevi dvor, če so potem drugi kaj imeli ali ne, jo ni brigalo. Po njeni misli je bilo kraljestvo samo za en smoter — zabavati kraljevi dvor in dati mu čenar.

Kmalu pa bomo videli, kaj to pomeni.

Pride še.

Težka kažen.

Predsednik neke čičaške liquor tvrdke je bil obsojen na deset mesecev ječe in v globo od \$200.00 zaradi napolnenja s svojim lastnim produktom steklenice, katere so prej vsebovale dobro znano tekočino, z varstveno znamko. To naj bo v svarilo vsakomur. Slišali smo, da nekateri trgovci imajo navado napolniti steklenice znanega Trinerjevega Ameriškega Zdravilno Grenkega Vina s slabšim blagom, da ogoljufajo svoje odjemalce in napravijo več dobička. "National Trade Mark Protektive Association" kaj hitro preiskuje takove

slučaje. Sodnik Walker je rekel, da tako oškodovanje je večji zločin kot rop, ker bolna oseba, dobi namesto zdravila slab ali celo nevaren produkt. Mj prosimo ljudstvo, da pazi ter zahteva vedno samo pristno Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vино, ki je priznano zdravilo za vse slučaje bolezni v želodeu, črevah, krvi in mišicah. Na prodaj v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu Jos. Triner, 1333 — 1339 S. Ashland Ave., Chicago.

Posledice zanemarjenega prahljenja pozna vsak. Pravočasno drgnjenje s krepkim linimentom pa "kali uniči". Najpotrebnejše sredstvo v domači lekarni je torej dober liniment. Za leta sem se je Dr. Richterjev "Pain Expeller" izkazal, da je kot tak izboren. Sredstvo se lahko kupi v sleherni lekarni v Ameriki za 25 centov steklenice. Človeku pa je treba biti pozornemu, da dobi pravega varstveno znamko s sidrom.

Slovensko Gledališče.

V nedeljo večer ob 8 uri (6. marca) se priredi gledališka predstava z deklamacijo in predavanjem s skioptičnimi krajevnimi slikami iz stare domovine v dvorani: "Ljubljana" pri John Grdina, na 6021 St. Clair St. (prej Hoeks Hall) v Clevelandu, Ohio.

VSPORED:

I. Prolog k otvoritveni predstavi Slov. Pot. Dobr. Gledališče Družbe.

II. Predavanje s kazanjem krajevnih slik Kranjske dežele in drugih slik iz znanih dni 20. sept. 1908 v Ljubljani.

III. O te presnete ženske! (Gluma s petjem v treh dejanjih; spisal Anton Medved.)

Svira orkester pod kapelnštvom g. E. M. Trošt.

Po končanem vsporodu prsta zabava.

Cena I. oddelku 75c; II. odd. 50c; III. odd. 35c; IV. odd. 25c. Začetek ob 8 uri; blagajna se odpre ob 7 uri večer.

Slovensko občinstvo se vljudno vabi na to gledališko prireditev, ker se družba v vsem oziru trudi, da v polni meri zadosti smotru, ki ga zasleduje.

Se priporoča

Slov. Dr. Pot. Gled. Družba.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI VOZIJO iz AVSTRO-OGERSKE V NEW YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

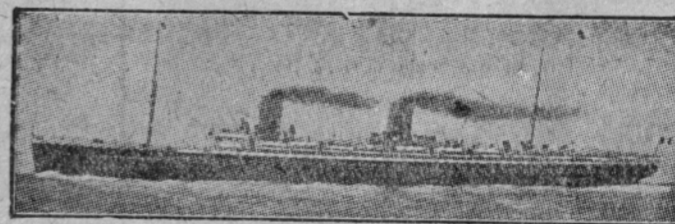
Alice.....2. Mar. 1910 | Argentina.....30. Mar. 1910
Oceania.....16. Mar. 1910 | M. Washington 6. April 1910

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklynu.

Naša pristanišča so: Za Avstrijo-TRST, za Ogrsko-REKA. Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in priljudna postrežba; obuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co., GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO
2 Washington St., New York, N. Y.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA
Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi-parobrodi.
La Provence.....30.000 HP | La Lorraine.....22.000 HP
La Savoie.....22.000 HP | La Touraine.....20.000 HP
Chicago, nov parnik.....9500 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.
MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.
Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

OTTO HORACEK

Diamanti, ure, stenske ure in zlatnina

1843 Blue Island Avenue, Chicago, Ill.

Dajemo posebno pozornost pri popraviljanju ur in druge zlatnine.

Izdelujoči zlatninar.

OČI pregledamo zastoj.